

POLITECHNIKA KOSZALIŃSKA

PROGRAM STUDIÓW

NA KIERUNKU

TURYSTKA I REKREACJA

studia I-go stopnia

profil praktyczny

Koszalin, 2026 r.

Spis treści

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	3
2. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE PROGRAMU STUDIÓW NA KIERUNKU STUDIÓW, POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA	4
3. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA	5
4. EFEKTY UCZENIA SIĘ	6
4.1. Efekty uczenia uwzględniające uniwersalne charakterystyki Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.....	6
4.2. Efekty uczenia uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.....	10
4.3. Sumaryczny zbiór efektów uczenia się I stopnia kierunku Turystyka i Rekreacja zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji .	14
5. WERYFIKACJA OSIĄGNIĘCIA PRZEZ STUDENTÓW EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	20
6. HARMONOGRAM STUDIÓW	20
7. TREŚCI PROGRAMOWE.....	20
8. WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK.....	73
9. ZASADY PROCESU DYPLOMOWANIA.....	74
10. MONITOROWANIE KARIERY ZAWODOWEJ ABSOLWENTÓW	74
11. ZGODNOŚĆ ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY.....	75
Załącznik 1. Harmonogram studiów	76

2. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE PROGRAMU STUDIÓW NA KIERUNKU STUDIÓW, POZIOMIE I PROFILU KSZTAŁCENIA

Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia (z uwzględnieniem wymiaru praktyk zawodowych)	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	193 ECTS
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6 sem.
Łączna liczba godzin zajęć (godziny w formie zorganizowanej/godziny z praktykami)	1745/2705 godz. (S) 1104/2064 godz. (N)
Liczba punktów ECTS jaka student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (108,2 ECTS (S), 83,2 ECTS (N) wynikające z siatki godzin z przedmiotów – 25h = 1 ECTS, 11,8 ECTS – konsultacje do przedmiotów – 5h/przedmiot, 2,4 ECTS – dodatkowe konsultacje związane z pracą dyplomową – 3 seminaria = 60h)	122,4 ECTS (S) 96,4 (N)
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne	107 ECTS
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	n. d.
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach przedmiotów realizowanych w formie umożliwiającej studentowi wybór zajęć (min 30% ECTS)	95 ECTS
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym.	40 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych	960 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego liczbę godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.

Dopuszcza się możliwość prowadzenia wykładów i seminariów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie zajęć synchronicznych, po spełnieniu warunków przewidzianych dla tego typu zajęć w rozdz. 5 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz U z 2023 r. poz. 2787 z późn. zm.).

3. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Profil absolwenta studiów I stopnia, na profilu praktycznym, kierunku *Turystyka i Rekreacja* na Wydziale Nauk Ekonomicznych, zakłada, że będzie on dysponował wiedzą i umiejętnościami umożliwiającymi uczestnictwo w działalności zawodowej w branży turystyki i rekreacji. Student będzie w szczególności przygotowany do organizacji i samodzielnego zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym. Absolwent będzie posiadał kwalifikacje do pełnienia różnych funkcji w przedsiębiorstwach związanych z obsługą ruchu turystycznego (noclegowych, gastronomicznych, konferencyjnych, uzdrowiskach, ośrodkach odnowy biologicznej, Spa & Wellness, gospodarstwach agroturystycznych itp.). Ukończenie studiów na kierunku *Turystyka i Rekreacja* zapewni absolwentowi niezbędne umiejętności również do pokierowania rozwojem własnego przedsiębiorstwa turystycznego. Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte w trakcie studiów stanowią także niezbędne podstawy do pracy w jednostkach administracji samorządowej (szczególnie w zakresie opracowywania i wdrażania strategii rozwoju turystyki i rekreacji oraz podejmowania innych działań związanych z tym sektorem). Ukończenie I stopnia studiów na kierunku *Turystyka i Rekreacja* przygotowuje również absolwenta do pogłębiania wiedzy na studiach II stopnia lub kontynuowania edukacji na kierunkach pokrewnych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Efekty uczenia uwzględniające uniwersalne charakterystyki Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 1. Efekty uczenia uwzględniające uniwersalne charakterystyki Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji	I stopień kierunku Turystyka i Rekreacja
Wiedza	

P6U_W	<p>Absolwent zna i rozumie:</p> <p>— w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi;</p> <p>— różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności</p>	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości (TiR1_W01) 2. ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W02) 3. ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podstawowymi podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji (TiR1_W03) 4. ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W04) 5. ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny (TiR1_W05) 6. ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W06) 7. ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W07) 8. zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W08) 9. ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji (TiR1_W09) 10. zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego (TiR1_W10) 11. ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W11) 12. ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W12) 13. posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (TiR1_W13) 14. ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka (TiR1_W14) 15. ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych (TiR1_W15) 16. zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W16) 17. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 18. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej 19. posiada wiedzę na temat technologii i oprogramowania wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym,(TiR1_W19)
Umiejętności		

P6U_U	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach; — samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie; — komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko 	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U01) 2. posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U02) 3. potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U03) 4. potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji (TiR1_U04) 5. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowe (TiR1_U05) 6. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 7. potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U07) 8. potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U08) 9. potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2) (TiR1_U09) 10. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10) 11. potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U11) 12. potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej (TiR1_U12) 13. potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki (TiR1_U13) 14. potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach (TiR1_U14) 15. potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji (TiR1_U15) 16. potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego (TiR1_U16)
Kompetencje		
P6U_K	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania środowisku pracy i poza nim; — samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji których uczestniczy; przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań 	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia (TiR1_K01) 2. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 3. określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań (TiR1_K03) 4. prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_K04) 5. uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych (TiR1_K05) 6. uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie (TiR1_K06) 7. potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy (TiR1_K07) 8. dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_K08)

W tabeli 2 przedstawiono efekty uczenia dla kierunku Turystyka i Rekreacja I stopień uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

4.2. Efekty uczenia uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 2. Efekty uczenia uwzględniające charakterystyki drugiego stopnia Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach systemu Szkolnictwa Wyższego i Nauki po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4		I stopień kierunku Turystyka i Rekreacja	
Wiedza			
P6S_WG	<p>Absolwent zna i rozumie: — w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów;</p>	TiR1_W	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości (TiR1_W01) 2. ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W02) 3. ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy i podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji (TiR1_W03) 4. ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W04) 5. ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny (TiR1_W05) 6. ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W06) 7. ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W07) 8. zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W08) 9. ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji (TiR1_W09) 10. ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W11) 11. posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (TiR1_W13) 12. ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka (TiR1_W14) 13. ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych (TiR1_W15) 14. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (TiR1_W17) 15. ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej (TiR1_W18) 16. posiada wiedzę na temat technologii i oprogramowania wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W19)

P6S_WK	<p>Absolwent zna i rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji; — podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego; — podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości 	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego (TiR1_W10) 2. ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W11) 3. ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W12) 4. posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia (TiR1_W13) 5. ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka (TiR1_W14) 6. ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych (TiR1_W15) 7. zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W16) 8. ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_W07) 9. ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny (TiR1_W05)
Umiejętności		
P6S_UW	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: <ul style="list-style-type: none"> — właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji; — dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych; — wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów; 	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10) 2. potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U01) 3. posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U02) 4. potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U03) 5. potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji (TiR1_U04) 6. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 7. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 8. potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U07) 9. potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U08) 10. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10) 11. potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej (TiR1_U12) 12. potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki (TiR1_U13) 13. potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach (TiR1_U14) 14. potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji (TiR1_U15) 15. potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego (TiR1_U16)

P6S_UK	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii; — brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich; — posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U11) 2. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 3. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 4. potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U07) 5. potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U08) 6. potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2) (TiR1_U09)
P6S_UO	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole; — współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym); 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej (TiR1_U05) 2. potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej (TiR1_U06) 3. potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury (TiR1_U10)
P6S_UU	<p>Absolwent potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie 	TiR1_U	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U01) 2. posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_U02) 3. potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_U03) 4. potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji (TiR1_U04) 5. potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej (TiR1_U12) 6. potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki (TiR1_U13) 7. potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach (TiR1_U14) 8. potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji (TiR1_U15) 9. potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego (TiR1_U16)
Kompetencje			

P6S_KK	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; — uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia (TiR1_K01) 2. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 3. określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań (TiR1_K03) 4. uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych (TiR1_K05) 5. uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie (TiR1_K06) 6. dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_K08)
P6S_KO	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego; — inicjowania działań na rzecz interesu publicznego; — myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy; 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 2. określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań (TiR1_K03) 3. potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy (TiR1_K07) 4. uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych (TiR1_K05)
P6S_KR	<p>Absolwent jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych; — dbałości o dorobek i tradycje zawodu. 	TiR1_K	<p>Absolwent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje (TiR1_K02) 2. prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego (TiR1_K04) 3. dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym (TiR1_K08)

W tabeli 3 przedstawiono sumaryczny zbiór efektów uczenia się dla kierunku Turystyka i Rekreacja I stopień zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zestawiono w niej kompleksowo efekty wymienione wcześniej w tabelach 1 - 2.

4.3. Sumaryczny zbiór efektów uczenia się I stopnia kierunku Turystyka i Rekreacja zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 3. Sumaryczny zbiór efektów uczenia się I stopnia kierunku Turystyka i Rekreacja zgodnych ze Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji

SYMBOLEKU	KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA (EKU)	ODNIESIENIE KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DO PRK	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK) ¹	charakterystyk drugiego stopnia dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW) ²
Wiedza:			
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6U_W	P6S_WK
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WG P6S_WK

¹Uniwersalne charakterystyki poziomów w PRK – załącznik do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i poz. 1010).

²Charakterystyki drugiego stopnia PRK – poziomy 6-8 – załącznika do rozporządzenia MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).

TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WK
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_W	P6S_WK
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna,	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej,	P6U_W	P6S_WG
TiR1_W19	posiada wiedzę na temat technologii i oprogramowania wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym,	P6U_W	P6S_WG
Umiejętności:			
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)	P6U_U	P6S_UK
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_U	P6S_UK

TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
Kompetencje:			
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	P6U_K	P6U_KK
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	P6U_K	P6U_KO P6U_KR
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	P6U_K	P6U_KK P6U_KO
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	P6U_K	P6U_KR
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	P6U_K	P6U_KK P6U_KO
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	P6U_K	P6U_KK
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	P6U_K	P6U_KO
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	P6U_K	P6U_KR

W tabeli 4 przedstawiono matrycę kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do modułów kształcenia realizowanych na kierunku Turystyka i Rekreacja I stopień.

4. Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do modułów kształcenia

SYMBOLE EKU	KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Moduł językowy	Moduł kształcenia ogólnego	Moduł kształcenia podstawowego	Moduł kształcenia kierunkowego	Moduł kształcenia w zakresie ekonomii	Moduł kształcenia w zakresie zarządzania	Moduł specjalnościowy - menedżer hotelarstwa*	Moduł specjalnościowy - menedżer turystyki*	Moduł specjalnościowy - menedżer turystyki zdrowotnej	Moduł specjalnościowy - przewodnictwo i pilotaż	Moduł specjalnościowy - menedżer gastronomii	Moduł seminaryjny	Moduł przedmiotów wybieralnych	Moduł praktyki zawodowej
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji						+	+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+					+		+	+	+		+	
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+	+	+	+		+		+	+
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+		+			+	+	+		+	

TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia		+	+	+						+		+			
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka				+	+					+	+	+			
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych				+	+					+					
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+			+		+			+				+	+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna,	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+		+
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej,	+	+	+	+						+	+	+	+		+
UMIEJĘTNOŚCI																
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	+	+		+		+	+	+	+	+	+			+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowe	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+	+	+		+	+	+	+			+		+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+	+	+	+	+	+		+	+	
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+	+	+	+	+	+			+	
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)	+													+	

TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+		+				+	+	+	+	+			+	
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej		+		+	+				+	+			+	+		
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki				+	+		+		+							
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji		+		+	+	+	+	+	+				+	+		
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego		+		+		+	+	+	+				+		+	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE																	
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+		+		+	+	+	+	+	+		+	+		
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+			
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+		
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+						+						

* Moduły specjalności zmodyfikowanych w ramach realizacji projektu „Kompleksowy program rozwoju kompetencji studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych” POWR.03.01.00-00-O022/19 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Zadanie 1 - *Dostosowanie i realizacja programów kształcenia do potrzeb społeczno-gospodarczych, zakres: modyfikacja i uaktualnienie treści przedmiotu.*

5. WERYFIKACJA OSIĄGNIĘCIA PRZEZ STUDENTÓW EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Zgodnie z założonym profilem kształcenia w projektowanym programie na kierunku Turystyka i Rekreacja kładzie się duży nacisk na wykorzystanie form dydaktycznych aktywizujących Studentów takich, jak: ćwiczenia audytoryjne, laboratoria, konwersatoria, projekty, zajęcia terenowe. Przy opracowaniu karty zajęć do poszczególnych przedmiotów zwraca się uwagę na szerokie wykorzystanie metod aktywizujących Studentów do samodzielnego dochodzenia do wiedzy takie, jak: metoda problemowa (stosowana przede wszystkim podczas konwersatoriów), metoda case study i metoda sytuacyjna (burza mózgów zwana także metodą giełdy pomysłów), gra dydaktyczna (najczęściej gra symulacyjna), prace projektowe. Dopuszcza się możliwość prowadzenia zajęć wykładowych w formie zdalnej po spełnieniu warunków przewidzianych dla tego typu zajęć.

Obowiązujący na Politechnice Koszalińskiej Regulamin Studiów określa ogólne zasady uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów. Podstawowy poziom weryfikacji efektów uczenia się dotyczy zajęć. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się na kierunku odbywa się:

- na ćwiczeniach, zajęciach terenowych, seminariach, konwersatoriach i wykładach kończących się zaliczeniem za pomocą prezentacji ustnych, prac pisemnych, zaliczeń semestralnych i prac przejściowych (pisemnych, ustnych, łączonych pisemnych i ustnych);
- na wykładach kończących się egzaminem za pomocą egzaminu (pisemnego, ustnego),
- na praktykach zawodowych za pomocą potwierdzeń odbycia praktyk zawodowych w dziennikach praktyk.

Szczegółowy opis metod osiągnięcia oraz weryfikacji efektów uczenia się, warunków zaliczania przedmiotu znajduje się na „Karcie zajęć” opracowanej dla każdego kursu przewidzianego w planie studiów. Student posiada bezpośredni dostęp do karty zajęć do swoich przedmiotów poprzez uczelnianą platformę KRK (<https://krk.tu.koszalin.pl>), gdzie co semestr prowadzący dokonują aktualizacji kart (sylabusów) w zakresie przekazywanych treści, stosowanych metod osiągnięcia oraz weryfikacji efektów uczenia się, warunków zaliczania przedmiotu oraz proponowanej literatury.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Studiów oraz Procedurą projektowania i weryfikacji efektów uczenia się nauczyciel akademicki prowadzący przedmiot zobowiązany jest podać na pierwszych zajęciach szczegółowy program wraz z efektami uczenia, wykazem literatury oraz zasadami określającymi wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczeń oraz egzaminów, a także terminy i miejsca konsultacji dla studentów.

Program kształcenia obejmuje również obligatoryjne praktyki zawodowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Praktyki zawodowe zaplanowane są w wymiarze 960 godzin (40ECTS) i obejmują tzw. praktykę ogólną (I rok), praktykę specjalistyczną (II rok) oraz praktykę dyplomową (II rok).

6. HARMONOGRAM STUDIÓW

Szczegółowy wykaz zajęć oraz punktów ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć realizowanych w ramach studiów z podziałem na semestry zawiera plan studiów stanowiący załącznik do niniejszego opracowania (*plan studiów– załącznik 1*)

7. TREŚCI PROGRAMOWE

W tabeli 5 wyszczególniono przedmioty oraz treści programowe realizowane w toku studiów z podziałem na moduły kształcenia tj.: moduł językowy, moduł kształcenia ogólnego, moduł kształcenia podstawowego, moduł kształcenia kierunkowego, moduł kształcenia w zakresie ekonomii, moduł w zakresie zarządzania, moduł specjalizacyjny, moduł seminaryjny, moduł przedmiotów wybieralnych oraz moduł praktyki zawodowej.

Tabela 5. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu językowego

SYMBOLE EKU	MODUŁ JĘZYKOWY – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Język obcy	Język biznesowy w turystyce
WIEDZA			
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	+	+
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej	+	+
UMIĘJĘTNOŚCI			
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)	+	+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+

Moduł językowy

Język obcy (angielski) 1s

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących testów i typów osobowości. Uzyskiwanie i stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących charakterystyki osób. Poprawne stosowanie czasów teraźniejszych (Present Simple, Present Continuous) w zdaniach twierdzących, pytających i przeczących oraz tworzenie pytań o podmiot i dopełnienie. Tworzenie słów złożonych. Efektywne wyrażanie ustne i pisemne opisów charakteru osób.

Język obcy (angielski) 2s

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących pracy w domu oraz rozmów kwalifikacyjnych. Uzyskiwanie i stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących niezbędnych kwalifikacji i doświadczenia w trakcie starania się o pracę. Efektywne wyrażanie ustne pytań i rzeczowych odpowiedzi w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej. Umiejętna organizacja tekstu pisanego na temat swoich kwalifikacji i wykształcenia. Poprawne stosowanie czasów Present Perfect Simple i Present Perfect Continuous.

Język obcy (angielski) 3s

Wypowiadanie się ustnie i pisemnie na temat zalet i wad produktów oraz tworzenia przedsiębiorstwa. Tworzenie efektywnej prezentacji. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących reklam skierowanych do dzieci oraz przedsięwzięć biznesowych. Uzyskiwanie i stosowne do kontekstu przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących reklamowania produktów oraz planu biznesowego. Efektywne pisanie listu formalnego.

Język obcy (angielski) 4s

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych ze źródeł drukowanych i cyfrowych dotyczących wykształcenia. Uzyskiwanie i przekazywanie ustne i pisemne informacji dotyczących wzornictwa przemysłowego oraz edukacji. Wypowiadanie się pisemnie na temat recenzji produktów. Pisanie raportu. Efektywne wyrażanie opinii.

Język angielski biznesowy w turystyce 1 Język angielski biznesowy w turystyce 2

Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych dotyczących turystyki niszowej. Ćwiczenie umiejętności ustnej i pisemnej prezentacji produktu turystyki niszowej. Poprawne stosowanie form czasownikowych: bezokolicznik z i bez 'to' oraz gerundium. Czytanie ze zrozumieniem i dużą dozą samodzielności tekstów na temat turystyki medycznej i bezpieczeństwa podróży. Ćwiczenie ustnego i pisemnego stosowania liczebników. Płynne i przejrzyste przedstawianie rad dotyczących podróży do rejonów niebezpiecznych. Uzyskiwanie informacji szczegółowych i ogólnych z tekstów pisanych i mówionych dotyczących prowadzenia hotelu. Poprawne stosowanie przymiotników odczasownikowych: 'ed' i 'ing'. Ćwiczenie ustnego opisu kryteriów oceny hoteli. Ćwiczenie właściwego stosowania wyrażenia 'get something done'. Ćwiczenie umiejętności prezentacji: podstawowe zasady. Uzyskiwanie z tekstów pisanych i mówionych oraz ustne i pisemne przekazywanie informacji dotyczących usprawnienia działania hoteli. Ćwiczenie uzyskiwania informacji szczegółowych z tekstów mówionych odnoszących się do obsługi klienta. Ćwiczenie poprawnego stosowania przymiotników do tworzenia opisów osobowości. Rozwijanie umiejętności tworzenia pytań ogólnych i szczegółowych. Przekazywanie informacji zwrotnej dotyczącej usług turystycznych. Poprawne stosowanie wyrażenia charakterystycznych dla rozmów telefonicznych. Ćwiczenie umiejętności telefonicznego rezerwowania pokoi hotelowych. Uczestniczenie w dyskusji na temat sposobów rozwiązywania problemów. Ćwiczenie reagowania ustnego i pisemnego na skargi i zażalenia odnoszących się do zakwaterowania i wyżywienia.

Tabela 6. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia ogólnego

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO - EFEKTY UCZENIA SIĘ	Społeczna odpowiedzialność biznesu	Etyka	Filozofia	Socjologia	Geografia ekonomiczna	Prawo	Psychologia	Przysposobienie akademickie	Ochrona własności intelektualnej	Technologie informacyjne	W-F
WIEDZA												
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości				+		+					
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym					+	+					
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji					+						
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+		+						
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+	+	+			+				
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym								+		+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+						+			
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym							+				
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	+	+				+			+		
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym						+				+	
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowego stylu życia			+	+							
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+				+			+		
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna					+						
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej							+				+
UMIEJĘTNOŚCI												
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+				+		

TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+			+	+					+	
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+						+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji					+	+		+	+			
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej			+		+			+				
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej					+	+						
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+			+					+	
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+			+	+					
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury											+	
TiR1_U11	potrafi komunikować się z osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+			+					+
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej						+						
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji											+	
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego											+	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE													
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+			+							
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+		+	+	+	+					
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+						
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych						+	+		+	+		
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+			+	+	+	+				
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy			+			+						
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym												+

Moduł kształcenia ogólnego

Socjologia

Wiedza socjologiczna. Socjologia jako nauka. Życie społeczne a prawa natury Kulturowe uwarunkowania życia społecznego Istota wpływu kultury na jednostkę i społeczeństwo. Osobowość i role pełnione w społeczeństwie. Poziom mikrosocjalny. Interakcje w grupie. Grupy odniesienia. Zróżnicowanie społeczeństwa. Rodzina, historia oraz role małżonków i rodziców we współczesnym świecie. Naród i państwo. Społeczności lokalne. Socjologia wsi. Socjologia miasta. Procesy społeczne. Kontrola społeczna. Bieda. Zmiana społeczna i modernizacja. Ruchy społeczne. Metody i techniki badań socjologicznych. Współczesne społeczeństwo polskie. Polityka. Rola kobiet. Postmodernizm i konsumpcjonizm.

Psychologia

Psychologia – podstawowe pojęcia. Szkoły psychologiczne: XIX, XX, XXI wiek. Biopsychologia, układ nerwowy człowieka. Proces postrzegania, uwagi, selekcji informacji, przetwarzanie informacji. Uczenie się. Aspekty pamięci. Myślenie i inteligencja. Komunikacja w organizacji. Komunikacja perswazyjna w reklamie na przykładzie badań. Psychologia osobowości. Osobowość i zaburzenia psychiczne. Psychologia organizacji. Konflikt w organizacji. Agresja i przemoc słowna. Asertywność. Psychologia zdrowia. Kwestia uzależnień. Wybrane aspekty psychologii społecznej. Środki masowego przekazu, propaganda, przekonywanie.

Geografia ekonomiczna

Zakres i ewolucja geografii ekonomicznej. Przestrzenny wymiar gospodarki i czynniki lokalizacji działalności gospodarczej. Środowisko geograficzne, zasoby naturalne i ich znaczenie dla rozwoju gospodarki. Ludność, procesy demograficzne i ich wpływ na procesy gospodarcze. Kapitał, instytucje, infrastruktura i inne uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego. Zróżnicowanie przestrzenne gospodarki i sektory działalności gospodarczej. Miasta i obszary wiejskie jako elementy systemu osadniczego. Oddziaływanie miast, obszarów wiejskich i infrastruktury na rozwój społeczno-gospodarczy. Międzynarodowa integracja polityczno-gospodarcza na świecie i jej wpływ na przestrzenne układy gospodarcze.

Prawo

Źródła prawa i system prawa. Gałęzie prawa i podstawowe pojęcia prawne. System prawa cywilnego. Podmioty prawa cywilnego, przedsiębiorcy. Stosunki prawne i czynności prawne. Prawo rzeczowe, pojęcie rzeczy i praw rzeczowych. Formy władania rzeczą: własność, posiadanie i dzierżenie. Zagadnienia własności: nabycie, ochrona i ograniczenia prawa własności. Współwłasność i podstawowe stosunki, których ona dotyczy. Umowy jako źródło zobowiązań. Sposoby zawierania umów, podstawowe elementy umowy. Podstawowe definicje związane z działalnością gospodarczą. Formy prawne działalności gospodarczej. Dochodzenie roszczeń – postępowanie sądowe, sądownictwo polubowne i mediacja.

Etyka

Miejsce etyki w życiu codziennym oraz podstawowe zagadnienia etyki stosowanej. Klasyfikacja teorii etycznych i podstawowe pojęcia etyki. Etyka starożytna – wybrane koncepcje europejskie i pozaeuropejskie. Etyka nowożytna i współczesna – wybrane koncepcje europejskie. Etyka w wybranych systemach religijnych. Filozofia polityczna a etyka – wybrane koncepcje filozofii politycznej. Ekonomia a etyka – moralność, rynek i kapitalizm. Etyka w wybranych obszarach działalności gospodarczej.

Filozofia

Główne nurty rozwojowe filozofii wraz z problemami filozofii – etapy rozwoju filozofii oraz wybrane nurty myśli filozoficznej. Wpływ filozofii na rozwój nauk i rozwój cywilizacyjny – rola filozofii w kształtowaniu nauki, racjonalności, metod poznania i krytycznego myślenia. Znaczenie idei filozoficznych dla rozwoju cywilizacji, kultury, gospodarki, instytucji społecznych oraz współczesnych koncepcji człowieka, społeczeństwa i państwa. Specyfika pytań filozoficznych – istota i zakres pytań filozoficznych. Formułowanie problemów, analiza argumentów i prowadzenie dialogu, zastosowanie refleksji filozoficznej w rozpoznawaniu problemów etycznych, społecznych i ekonomicznych.

Ochrona własności intelektualnej

Wprowadzenie do ochrony własności intelektualnej - źródła prawa i terminologia. Zakres podmiotowy prawa własności intelektualnej. Zakres przedmiotowy prawa własności intelektualnej. Powstanie i

charakter ochrony praw własności intelektualnej. Przeniesienie własności intelektualnej. Wyczerpanie praw własności intelektualnej. Ustanie ochrony przedmiotów własności intelektualnej.

Spoleczna odpowiedzialność biznesu

Spoleczna odpowiedzialność biznesu - pojęcie, istota, obszary. Instrumenty i prawodawstwo społecznej odpowiedzialności biznesu. Zrównoważony rozwój a społeczna odpowiedzialność biznesu. Działalność społeczna i ekologiczna przedsiębiorstw. Sprawozdawczość społecznej odpowiedzialności biznesu. Zaangażowanie i partycypacja społeczna. Przedsiębiorczość społeczna. Etyka w biznesie.

Przysposobienie akademickie

Bezpieczeństwo i higiena pracy, szkolenie biblioteczne

Technologie informacyjne

Cyfrowe środowisko pracy i standardy bezpieczeństwa. Ergonomia i cyberbezpieczeństwo. Efektywne zarządzanie zasobami w systemie MS Windows, praca w strukturach sieciowych oraz integracja narzędzi w ekosystemie MS Office 365. Zaawansowana redakcja dokumentów i analiza danych (Pakiet MS Office: MS Word, MS Excel, MS PowerPoint). Projektowanie materiałów informacyjno-reklamowych (postery naukowe, wizytówki, foldery promocyjne, infografiki) z wykorzystaniem profesjonalnych szablonów i narzędzi graficznych. Praca ze znakami graficznymi (logo, ikony). Technologia AI w zarządzaniu informacją i wiedzą. Inżynieria promptów (Prompt Engineering). Wykorzystanie narzędzi AI do automatyzacji tworzenia treści. Krytyczna ocena wyników generowanych przez AI (detekcja halucynacji). Prawne i etyczne aspekty wdrażania AI.

Wychowanie fizyczne s1

Ćwiczenia kształtujące poszczególne cechy motoryczne zajęcia z tenisa stołowego gry zespołowe (piłka ręczna, siatkowa, koszykowa) ćwiczenia siłowe. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące na zajęciach WF.

Wychowanie fizyczne s2

Ćwiczenia kształtujące poszczególne cechy motoryczne zajęcia z tenisa stołowego gry zespołowe (piłka ręczna, siatkowa, koszykowa) ćwiczenia siłowe. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące na zajęciach WF.

Tabela 7. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia podstawowego

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO -EFEKTY UCZENIA SIĘ	Zarządzanie	Podstawy ekonomii	Historia architektury i sztuki	Ochrona środowiska	Fizjologia człowieka
WIEDZA						
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+		+		
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podstawowymi podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+			
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+		+	+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+			
TiR1_W013	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia					+
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka					+
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych					+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna				+	
UMIEJĘTNOŚCI						
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+		
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji					+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE						
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+		+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+			+	
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+			
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych					+

Moduł kształcenia podstawowego

Zarządzanie

Wprowadzenie w problematykę zarządzania - jego istota i znaczenie. Analiza i uniwersalność oraz przydatność teorii zarządzania. Identyfikacja teorii zarządzania w turystyce i rekreacji. Analiza wpływu środowiska lokalnego, krajowego i międzynarodowego na zarządzanie. Organizacja i jej otoczenie jako obiekt zarządzania. Identyfikacja, rodzaje, klasyfikacje organizacji. Istota i zakres zarządzania organizacją. Czteroczęłowy model organizacji (ludzie, zadania, struktura, technologia). Klasyfikacja funkcji zarządzania. Podstawowe pojęcia: zarządzanie, sterowanie, administrowanie, instytucjonalizacja, formalizacja). Zarządzanie strategiczne (rodowód, istota, zadania), Podejmowanie decyzji kierowniczej. Zarządzanie jako proces informacyjno- decyzyjny. Władza w organizacji, jej formy, wymiary i waga. Organizacja jako system. Współczesne koncepcje zarządzania (zarys podstawowych pojęć). Koncepcja organizacji uczącej się, opartej na wiedzy. Metody i techniki zarządzania.

Podstawy ekonomii

Gospodarowanie jako proces dokonywania wyboru. Wstęp do ekonomii: Powiązania podstawowych pojęć: ekonomia, mikroekonomia, makroekonomia, ekonomia pozytywna i normatywna. Problem rzadkości jako podstawa wyborów ekonomicznych. Zarys rozwoju ekonomii jako nauki. Pojęcie koszt alternatywnego, zysk księgowy a zysk ekonomiczny podmiotu gospodarczego. Krzywa możliwości produkcyjnych jako narzędzie decyzyjne. Zachowania podmiotów w warunkach gospodarki rynkowej: Gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa jako podmioty decyzji gospodarczych. Zasada racjonalnego gospodarowania oraz warunki racjonalności podmiotów rynkowych. Istota działania mechanizmu rynkowego i pojęcie „niewidzialnej ręki rynku”. Uproszczony model gospodarki rynkowej opartej na dwóch podmiotach. Udział państwa w mechanizmie rynkowym wg różnych szkół ekonomicznych. Model przedsiębiorstwa: Analiza przychodu, kosztu i zysku firmy, pojęcie zysk księgowy i ekonomiczny, analiza prognozy rentowności. Struktury rynkowe: Ogólna charakterystyka i podział, stopień konkurencyjności rynków. Decyzje przedsiębiorstwa w różnych warunkach rynkowych. Ruch okrężny w gospodarce – równowaga rynkowa. Model gospodarki dwu- trój i czteropodmiotowej. Model gospodarki otwartej, Pomiar strumieni ekonomicznych GNP. Produkt krajowy. Wzrost gospodarczy. Równowaga makroekonomiczna a rynek pracy. Bezrobocie. Analiza związku między inflacją a bezrobociem. Polityka fiskalna i monetarna - cele, narzędzia, efekty gospodarcze Gospodarowanie jako proces dokonywania wyboru.

Historia architektury i sztuki

Wybrane zagadnienia sztuki prehistorycznej. Dialektyka sztuki klasycznej. Architektura romańska i gotycka. Malarstwo wieków średnich w dynamice rozwoju. Architektura renesansu. Mistrzowie i manieryzmu renesansu – malarstwo. Mistrzowie renesansu i manieryzmu – rzeźba. Analiza porównawcza dzieła renesansowego ze średniowiecznym. Ewolucja środków artystycznych. Architektura okresu baroku Barok włoski a francuski. L'Ecole des Beaux Arts i jej rola w rozwoju sztuki Sztuka flamandzka, holenderska i hiszpańska wobec osiągnięć artystów włoskich i francuskich. Rzeźba barokowa Polscy artyści wobec tendencji barokowych Analiza porównawcza dzieł barokowego iluminizmu i premonochromatyzmu w kontekście tradycji renesansowej. Sztuka i artyści na przełomie epok.

Ochrona środowiska

Środowisko jako podstawa bytu człowieka i jego działalności gospodarczej. Zasoby naturalne w teorii ekonomii. Globalne zagrożenia środowiska. Ochrona środowiska a ochrona przyrody. Prawne formy ochrony przyrody. Instrumenty ochrony środowiska. Źródła i rodzaje zanieczyszczenia środowiska. Problemy ekologiczne na świecie. Polityka ekologiczna państwa. Ochrona środowiska a rozwój zrównoważony.

Fizjologia człowieka

Funkcje życiowe człowieka. Charakterystyka mięśni szkieletowych i gładkich oraz mięśnia sercowego. Czucie, ruch, percepcja. Aktywacja mózgu, sen, czuwanie. Wyższe czynności ośrodkowego układu

nerwowego. Fizjologia układu dokrewnego. Fizjologia serca. Układ naczyniowy, hemodynamika i autoregulacja tkankowego przepływu krwi. Fizjologia układu oddechowego, mechanika i regulacja oddychania. Krążenie płucne i wymiana gazowa. Fizjologia nerek, filtracja nerkowa. Układ trawienny – czynności motoryczne i wydzielnicze. Przemiana materii.

Tabela 8. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia kierunkowego

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Podstawy turystyki	Podstawy rekreacji	Krajoznawstwo	Rekreacja ruchowa	Geografia turystyczna	Obsługa ruchu turystycznego	Podstawy hotelarstwa	Ekonomika turystyki i rekreacji	Podstawy gastronomii	Pedagogika czasu wolnego	Prawo w turystyce
WIEDZA												
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+				+	+	+		+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+		+		+	+	+	+			+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji						+	+	+			
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+		+	+				
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny						+					
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym											+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+		+		+						
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym						+					+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji									+		+
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+		+					+		
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+							
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+							
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia									+	+	+
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka		+		+							
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych		+		+							
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna			+		+	+					
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej		+		+					+	+	
UMIĘJĘTNOŚCI												

TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+						+	+	+			+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+							+	+			
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji							+			+	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+	+	+	+	+			+	+		
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+						+	+			+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego												+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+		+							+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+		+				+		+		
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej	+		+		+							
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki					+			+	+			
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+	+		+			+	+		+		
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji							+	+				
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego							+	+				
KOMPETENCJE SPOŁECZNE													
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+						+					+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+				+				
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	+	+	+	+	+			+	+			+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+		+			+	+			+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+						+	+	+	+		+
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+								

Moduł kształcenia kierunkowego

Podstawy turystyki

Podstawowe pojęcia związane z turystyką. Elementy określające atrakcyjność turystyczną. Czynniki rozwoju współczesnej turystyki. Specyfika usług turystycznych. Mechanizmy funkcjonowania rynku usług turystycznych. Pojęcie funkcji turystycznej Funkcje i dysfunkcje współczesnej turystyki Polityka turystyczna. Podmioty polityki turystycznej Gospodarka turystyczna. Podstawy marketingu usług turystycznych.

Podstawy rekreacji

Podstawowe pojęcia z zakresu rekreacji fizycznej. Klasyfikacja form rekreacji fizycznej. Istota rekreacji fizycznej, jej funkcje i znaczenie w życiu człowieka. Wychowanie i kształcenie do rekreacji fizycznej. Paradygmat zdrowia we współczesnej rekreacji fizycznej. Rola rekreacji w promocji zdrowia. Rekreacja osób niepełnosprawnych. Uwarunkowania i organizacja rekreacji w Polsce i na świecie.

Krajoznawstwo

Ewolucja pojęcia krajoznawstwo, podstawowe terminy, formy i kierunki działalności krajoznawczej. Zasady organizacji i programowania imprez krajoznawczych dla różnych odbiorców; zasady przygotowania i prowadzenia imprezy. Regionalizacja turystyczna Polski. Walory krajoznawcze jako element atrakcyjności turystycznej, materialne i niematerialne walory przyrodnicze i kulturowe. Pojęcie i interpretacja dziedzictwa, polskie obiekty na Liście Światowego Dziedzictwa Kultury i Natury UNESCO.

Rekreacja ruchowa

Motoryczność człowieka w ontogenezie Motoryczność człowieka Sprawność człowieka. Minimum sprawności ruchowej. Rekreacja ruchowa i aktywny wypoczynek. Trening holistyczny w rekreacji fizycznej. Sport a turystyka. Koń w turystyce i rekreacji. Fitness: programy, placówki. Ścieżki zdrowia. Rekreacja jako zabawa. Gry i zabawy plenerowe. Imprezy sportowo-rekreacyjne.

Geografia turystyczna

Podstawowe pojęcia geografii turystycznej (geografia turystyczna, przestrzeń turystyczna, walory turystyczne, jednostki przestrzenne w geografii turystycznej, region turystyczny). Walory w geografii turystycznej (przyrodnicze, antropogeniczne, wypoczynkowe, specjalistyczne). Walory przyrodnicze i antropogeniczne w Polsce i na świecie ich wpływ na turystykę. Infrastruktura turystyczna i jej przestrzenne zróżnicowanie. Regiony turystyczne Polski, Europy, świata. Walory turystyczne a turystyka kwalifikowana.

Obsługa ruchu turystycznego

Stan obecny biur podróży w Polsce. Uwarunkowania prawne funkcjonowania biur podróży. Podstawowe pojęcia związane z funkcjonowaniem biur podróży. Dokumentacja w biurach podróży. Współpraca z kontrahentami. Klient biura podróży - zasady obsługi. Bezpieczeństwo w turystyce. Samorząd gospodarczy w turystyce. Transport w turystyce. Baza noclegowa i gastronomiczna. Oprogramowanie komputerowe w obsłudze ruchu turystycznego.

Podstawy hotelarstwa

Istota hotelarstwa. Hotelarstwo jako jeden z głównych sektorów turystyki. Główne funkcje hotelarstwa. Gościnność jako jedna z podstaw funkcjonowania współczesnych obiektów hotelarskich. Rodzaje i kategoryzacja obiektów hotelarskich. Organizacja pracy w obiektach hotelarskich. Struktury organizacyjne w obiektach hotelarskich i ich specyfika. Trendy we współczesnym hotelarstwie. Jakość w hotelarstwie jako jeden z głównych czynników lojalności gości hotelowych. Oprogramowanie komputerowe w obsłudze hotelu i gościa hotelowego.

Ekonomika turystyki i rekreacji

Ekonomia a ekonomika turystyki i rekreacji. Główne założenia ekonomiki turystyki i rekreacji. Ekonomiki funkcjonalne składające się na ekonomikę turystyki m.in. ekonomika hotelarstwa, ekonomika biur podróży, ekonomika przedsiębiorstw transportowych, ekonomika przedsiębiorstw gastronomicznych itp. Interdyscyplinarny charakter ekonomiki turystyki i rekreacji. Powiązania problemowe ekonomiki turystyki i rekreacji z innymi dyscyplinami nauki. Podstawowe pojęcia związane z ekonomiką turystyki i rekreacji. Definicja ekonomiki turystyki i rekreacji. Gospodarka

turystyczna. Przemysł turystyczny. Rynek turystyczny. Popyt turystyczny. Podaż turystyczna. Import turystyczny. Eksport turystyczny. Ekonomiczne czynniki rozwoju współczesnej turystyki. Czynniki kształtujące podaż turystyczną. Czynniki kształtujące popyt w turystyce (determinanty i motywacje turystyczne o charakterze ekonomicznym). Ekonomiczna funkcja turystyki. Analiza pozytywnych i negatywnych aspektów ekonomicznej funkcji turystyki. Pojęcie funkcji turystycznej.

Podstawy gastronomii

Historia gastronomii. Podstawowe zagadnienia związane z gastronomią. Wielcy świata gastronomii. Organizacje związane z gastronomią. Definicje i cechy produktu gastronomicznego. Podstawowe wyposażenie gastronomiczne. Obróbka wstępna i cieplna w gastronomii (cel, metody). Zmiany zachodzące podczas procesu technologicznego. Gastronomia a turystyka.

Pedagogika czasu wolnego

Podstawowe zagadnienia związane z wychowaniem, kulturą, zdrowotnym znaczeniem odpoczynku, przygotowaniem do właściwego wykorzystania czasu wolnego. Konsekwencje niewłaściwego gospodarowania zasobami własnymi i możliwości jakie stwarza otaczająca rzeczywistość. Zasady organizacji aktywności wolnoczasowej (także w okresach nieprzewidywalnych sytuacji – np. pandemii) i wypoczynku. Działania profilaktyki społecznej w zakresie wydolności społeczno-zawodowej człowieka.

Prawo w turystyce

Podstawy prawne działalności biur podróży, warunki podejmowania działalności, CEOTiPT. Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek, ewidencja Umowy zawierane przez biura podróży z przedsiębiorcami świadczącymi usługi. Umowy zawierane przez biura podróży z klientami. Niedozwolone postanowienia umowne. Odpowiedzialność biura podróży. Ubezpieczenia w turystyce. Prawne zasady funkcjonowania obiektów hotelarskich i innych podmiotów świadczących usługi noclegowe. Odpowiedzialność obiektu oferującego noclegi Timesharing. Kampingi i pola biwakowe. Parkingi. Przewóz osób i bagażu (umowa przewozu osób i mienia, prawa i obowiązki stron umowy, odpowiedzialność przewoźnika). Paszporty i wize, przejścia graniczne i kontrola graniczna, opieka konsularna za granicą.

Tabela 9. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia w zakresie ekonomii

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE EKONOMII – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Innowacje w turystyce	Zrównoważony rozwój gospodarczy	Polityka społeczno-gospodarcza	Regionalne i lokalne rynki pracy	Samorząd terytorialny a turystyka	Przedsiębiorczość w usługach	Analiza rynku	Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna regionów	Statystyka opisowa	Geograficzne systemy informacji
WIEDZA											
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+					
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji			+		+		+		+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+		+	+	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny			+	+	+	+		+		
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+		+	+						+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna								+		+
UMIĘJĘTNOŚCI											
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+			+		+	+		+
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej								+		+
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki			+	+			+	+		+
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+						+	+		+
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji	+						+	+		+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE											
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+		+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje						+	+			

TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+	+	+			+	+	
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego							+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych						+	+			

Moduł kształcenia w zakresie ekonomii

Innowacje w turystyce

Wprowadzenie - pojęcie i klasyfikacja innowacji, turystyka i jej rodzaje. Determinanty innowacyjności a uwarunkowania rozwoju turystyki. Źródła finansowania działalności innowacyjnej i wsparcie publiczne. Znaczenie działalności innowacyjnej w rozwoju turystyki. Innowacje produktowe w turystyce. Innowacje procesowe w turystyce. Innowacje organizacyjne w turystyce. Innowacje marketingowe w turystyce.

Zrównoważony rozwój gospodarczy

Wprowadzenie - pojęcie rozwoju zrównoważonego. Geneza zrównoważonego rozwoju. Zasoby przyrody w teorii ekonomii. Cele i zasady zrównoważonego rozwoju. Komponenty zrównoważonego rozwoju. Strategie i koncepcje zrównoważonego rozwoju. Współczesne problemy zrównoważonego rozwoju. Miejsce zrównoważonego rozwoju w polskiej i unijnej polityce społeczno-gospodarczej. Polityka społeczno-gospodarcza. Polityka społeczno - gospodarcza - definicje, dziedziny, cele i uwarunkowania. Polityka ludnościowa a polityka rodzinna i polityka społeczna wobec starości. Polityka oświatowa i polityka ochrony zdrowia a budowanie kapitału ludzkiego. Przeciwdziałanie bezrobociu. Polityka ekologiczna państwa. Polityka regionalna - pojęcie, cele, narzędzia.

Polityka społeczno-gospodarcza

Identyfikacja celów i funkcji polityki społeczno-gospodarczej. Modele i nurty polityki gospodarczej, porównanie modeli polityki gospodarczej w praktyce. Narzędzia polityki gospodarczej. Dobór instrumentów polityki gospodarczej do celów publicznych. Międzynarodowy wymiar polityki gospodarczej. Analiza procesów globalizacji i polityki handlowej państw. Polityka innowacji i gospodarka oparta na wiedzy. Polityka społeczna i zabezpieczenie społeczne, ocena systemów i ich efektywności. Polityka regionalna i usługi publiczne. Diagnoza różnicowań regionalnych i problemów peryferyjności. Analiza potencjału innowacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Wyzwania współczesnej polityki społeczno-gospodarczej – interpretacja współczesnych wyzwań społeczno-gospodarczych.

Regionalne i lokalne rynki pracy

Podstawowe pojęcia: rynek pracy, podaż pracy, popyt na pracę. Instytucje rynku pracy na poziomie krajowym i regionalnym. Specyfika regionalnych i lokalnych rynków pracy w Polsce Zasoby rynku pracy na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Kapitał ludzki i jego znaczenie na rynku pracy. Przyczyny problemów na rynku pracy w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym. Bezrobocie - typy i zróżnicowanie w układzie krajowym i regionalnych. Działania na rzecz ograniczenia bezrobocia. Źródła danych i wskaźniki do monitorowania sytuacji na rynku pracy.

Samorząd terytorialny a turystyka

Ustrój samorządowy. Podstawy prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce. Organy JST na szczeblu regionalnym i lokalnym. Zadania JST na szczeblu regionalnym i lokalnym. Finanse i mienie JST w Polsce. Instrumenty wspierania rozwoju regionalnego i lokalnego. Programowanie rozwoju gminy. Działania samorządu terytorialnego w sferze turystyki na szczeblu regionalnym i lokalnym. Promocja turystyczna JST. Współpraca JST z podmiotami związanymi z turystyką.

Przedsiębiorczość w usługach

Przedsiębiorstwo – aspekt ekonomiczny i prawny. Geneza przedsiębiorstw usługowych, podstawowe cechy przedsiębiorstwa usługowego. Pojęcie przedsiębiorczości, przedsiębiorczości w usługach. Typy przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych. Przedsiębiorca, przedsiębiorczość wewnętrzna, przedsiębiorczość zewnętrzna. Cechy przedsiębiorczej osoby. Przedsiębiorcza orientacja. Przedsiębiorczość jako proces. Identyfikacja i ocena przedsiębiorczych szans. Planowanie przedsięwzięć. Zapewnienie zasobów i warunków wdrożenia przedsiębiorczego planu. Biznes Plan - recepta na sukces własnej firmy. Finansowanie działalności MSP usługowych. Leasing, Factoring, Franchising (rodzaje leasingu, analiza finansowa leasingu, przebieg, wady). Infrastruktura wspierająca przedsiębiorczość w usługach.

Analiza rynku

Systemowe ujęcie rynku oraz mechanizmy jego funkcjonowania. Informacyjne podstawy analizy rynku – źródła danych pierwotnych i wtórnych. Analiza otoczenia rynkowego, konkurencji, trendów oraz pozycji przedsiębiorstwa na rynku. Empiryczna analiza popytu, podaży, cen, elastyczności oraz potencjału rynku. Analiza rozwoju zjawisk rynkowych w czasie: trendy, sezonowość, dynamika i podstawy prognozowania. Metody badań rynku – projektowanie prostego badania ankietowego, dobór próby, konstrukcja pytań i gromadzenie danych. Analiza danych ilościowych i jakościowych z badań rynku, w tym interpretacja wyników ankiety. Wykorzystanie narzędzi cyfrowych, arkusza kalkulacyjnego, aplikacji chmurowych, wizualizacji danych oraz narzędzi AI w analizie rynku. Projekt: analiza wybranego rynku z wykorzystaniem danych wtórnych lub wyników własnego badania ankietowego.

Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna regionów

Region, regionalizacja, atrakcyjność regionów. Atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna i jej znaczenie w stymulowaniu rozwoju regionalnego. Uwarunkowania atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionów – klasyfikacja. Uwarunkowania naturalne i położenie. Uwarunkowania społeczne. Uwarunkowania ekonomiczne. Uwarunkowania instytucjonalne. Główne metody oceny atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionów.

Statystyka opisowa

Przedmiot i cel statystyki. Organizacja badań statystycznych. Podstawowe pojęcia statystyki opisowej, opracowanie i prezentacja materiału statystycznego. Porządkowanie danych statystycznych, szeregi statystyczne strukturalne i czasowe, graficzna ilustracja struktury zmiennej w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Analiza struktury rozkładów jednowymiarowych (miary położenia, dyspersji, asymetrii i koncentracji – obliczenia tradycyjne i zastosowanie formuł, funkcji i narzędzi komputerowych). Współzależność cech. Korelacja i regresja liniowa. Regresja krzywoliniowa. Wybrane metody badania współzależności cech jakościowych. Model tendencji rozwojowej. Analiza dynamiki zjawisk – przyrosty, indeksy, indeksy agregatowe. Analiza sezonowości. Podstawy estymacji parametrów i weryfikacji hipotez statystycznych. Praca z arkuszem kalkulacyjnym Excel oraz pakietem Statistica.

Geograficzne systemy informacji

Pojęcia podstawowe GIS: SIP (System Informacji Przestrzennej), SIT (System Informacji o Terenie) Struktura danych GIS. Rozpoczęcie pracy z ArcMap Elementy warstw wektorowych. Zasady tworzenia warstw. Operacje na warstwach Wiązanie obiektów przestrzennych z danymi opisowymi Odzworowania kartograficzne. Transformacja układów współrzędnych Projektowanie w oparciu o bazę danych GIS. Tworzenie prostych obiektów, edycja węzłów.

Tabela 10. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia w zakresie zarządzania

SYMBOLE EKU	MODUŁ KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Finanse przedsiębiorstwa	Marketing w usługach	Jakość w turystyce	Zarządzanie obiektami turystycznymi	Promocja usług turystycznych	Kapitał ludzki w turystyce
WIEDZA							
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+		+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji		+	+	+		
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+			+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny		+			+	+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+				+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym				+		
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+		+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji			+	+		+
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	+	+	+			
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+			
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+			
UMIEJĘTNOŚCI							
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+			
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+		+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+				+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji			+			
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+		+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej		+	+	+	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+		+	
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+		+	+

TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach		+	+	+	+	+
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji	+					
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego				+		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE							
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia		+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+		+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+		+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+	+	
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+	+		+	
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+	+		+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+	+	+	+

Moduł kształcenia w zakresie zarządzania

Finanse przedsiębiorstwa

Majątek i źródła jego finansowania. Zarządzanie kapitałem obrotowym. Znaczenie rynku kapitałowego w finansowaniu przedsiębiorstwa. Podstawowe kryteria oceny przedsiębiorstwa. Efekt dźwigni w działalności przedsiębiorstwa. Zasady podejmowania decyzji inwestycyjnych w przedsiębiorstwie. Rachunek zmiennej wartości pieniądza w czasie jako podstawa podejmowania decyzji finansowych oraz decyzji inwestycyjnych. Rachunek kosztu kapitału.

Marketing w usługach

Marketing w usługach - wprowadzenie do przedmiotu (prezentacji treści programowych przedmiotu, literatura, omówienie egzaminu. Koncepcja marketingu (pojęcie marketingu, ewolucja marketingu usług). Orientacja marketingowa w działalności przedsiębiorstw usługowych. Makro otoczenie i mikrootoczenie przedsiębiorstwa usługowego. Definiowanie i klasyfikowanie usług Proces świadczenia i zakupu usług. Zachowania posprzedażowe. Badania wtórne i pierwotne na rynku usług. Znaczenie informacji. Segmentacja rynku usług (rynek klientów indywidualnych, klienci instytucjonalni). Planowanie strategiczne (cele, misja i wizja, ocena portfela usług, rozwój produktu, dywersyfikacja). Produkt usługowy (rodzaje produktów, budowa produktu, cykl życia produktu, kształtowanie struktury asortymentowej). Elementy kształtowania wizerunku instytucji usługowej. Polityka cenowa (kształtowanie ceny produktów usługowych, strategie cenowe). Promocja usług (zadania promocji, narzędzia i nośniki promocji usług). Personel i obsługa klientów (rola personelu, kształtowanie postaw). Marketing partnerski. Otoczenie fizyczne w sprzedaży usług. Rola lokalizacji w sprzedaży usług.

Jakość w turystyce

Istota i miejsce jakości w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Ewolucja w podejściu do problematyki jakości w turystyce. Jakość z punktu widzenia klienta i przedsiębiorstwa. Polityka jakości i cele zarządzania jakością. Zasady zarządzania jakością. Standaryzacja oraz sposoby badania satysfakcji klienta. Podejście procesowe i systemowe w zarządzaniu jakością. Kontrola i audyty jakości. Instrumentarium zarządzania jakością. Jakość w produkcji i dystrybucji żywności, ochronie środowiska, BHP, zarządzaniu informacją.

Zarządzanie obiektami turystycznymi

Podstawowe pojęcia, definicje z zakresu zarządzania. Specyfika usług turystycznych. Rodzaje przedsiębiorstw turystycznych. Cele przedsiębiorstwa turystycznego. Misja, wizja firmy turystycznej. Specyfika zarządzania firmą turystyczną. Oprogramowanie komputerowe w zarządzaniu firmą turystyczną.

Promocja usług turystycznych

Wprowadzenie do przedmiotu - treści programowe, literatura, wymagania. Pojęcie promocji jako narzędzia marketingowego oddziaływania na rynek. Miejsce promocji w kompozycji marketingu-mix w turystyce. Komunikacja z rynkiem. Cele i funkcje przekazu promocyjnego. Strategie promocji w turystyce. Reklama w turystyce – pojęcie, funkcje i metody, kanały komunikacyjne. Promocja sprzedaży – pojęcie charakter i środki sales promotion w turystyce. Sprzedaż osobista – rola, funkcje i charakter sprzedawcy usług turystycznych Public relations i publicity – pojęcie, cel, charakter działań oraz środki PR. Kształtowanie wizerunku miejsca - założenia marketingu terytorialnego. Promocja turystyki w Polsce.

Kapitał ludzki w turystyce

Funkcja personalna w organizacji Powstanie i ewolucja koncepcji kapitału ludzkiego. Koncepcje i analizy kapitału ludzkiego w różnych obszarach ekonomii. Gospodarowanie kapitałem ludzkim w turystyce. Prywatne i publiczne inwestycje w kapitał ludzki. Zarządzanie kompetencjami w turystyce. Kapitał ludzki jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa. Inwestycje w kapitał ludzki w sektorze turystycznym i rekreacyjnym. Zarządzanie kapitałem ludzkim w sektorze turystycznym i rekreacyjnym. Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Specjalność: MENEDŻER HOTELARSTWA

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności *Menedżer hotelarstwa* nabywa kompetencje w zakresie planowania, organizowania i realizacji działalności hotelarskiej. Połączenie wiedzy akademickiej oraz umiejętności praktycznych powoduje, że jest on przygotowany do rozwiązywania prawnych i organizacyjnych problemów związanych z działalnością obiektów hotelarskich oraz podejmowania decyzji w oparciu o rachunek ekonomiczny. Absolwent specjalności potrafi budować struktury organizacyjne hotelu i obiektów noclegowych, dokonywać ich oceny i modyfikacji. Przewiduje zmiany otoczenia zauważając szanse i zagrożenia oraz wyodrębnia trendy i kierunki rozwoju branży turystycznej i hotelarskiej. Identyfikuje sytuacje kryzysowe i zna możliwe ścieżki ich rozwiązania. Potrafi wykorzystywać metody i narzędzia zarządzania hotelem, zarówno w odniesieniu do działalności międzynarodowych systemów hotelowych, jak i przedsiębiorstw rodzinnych. Wykorzystuje narzędzie field management do analizy i oceny działalności hotelu. Potrafi przeprowadzić analizę efektywności zasobów ludzkich, finansowych i rzeczowych pod kątem zwiększenia potencjału konkurencyjności hotelu. Zna rodzaje kosztów występujących w obiektach hotelarskich oraz sposoby polepszania wyniku finansowego. Oblicza i analizuje mierniki efektywności specyficzne dla branży hotelarskiej. W ramach struktury organizacyjnej uwzględnia zapotrzebowanie na stanowiska pracownicze. Zna proces rekrutacji, szkoleń i zwolnień pracowników całorocznych i sezonowych, stosuje narzędzia motywacji dopasowane do specyfiki pracy w hotelarstwie. Posiada umiejętność zarządzania obsługą gościa hotelowego w oparciu o standardy gościnności. Uwzględniając wymiany jakości ocenia jakość obsługi gości oraz całego przedsiębiorstwa. Zna normy ISO w hotelarstwie i system HACCP w gastronomii hotelowej. Potrafi komunikować się z dostawcami dbając o utrzymanie wysokich standardów dostaw jednocześnie utrzymując dyscyplinę kosztową. Potrafi organizować działalność promocyjną hotelu, kreuje markę hotelu. Zna systemy dystrybucji m.in. CRS i GDS, ocenia ich przydatność w zdobywaniu nowych klientów.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Rynki i trendy w hotelarstwie
- Zarządzanie hotelem
- Prawne podstawy funkcjonowania hotelu
- Zarządzanie personelem w hotelarstwie
- Marketing w hotelarstwie
- Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich
- Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu
- Decyzje menedżerskie w hotelarstwie

Absolwent specjalności Menedżer hotelarstwa jest przygotowany do pracy w charakterze m.in. menedżera małego lub średniego hotelu, specjalisty ds. rozwoju hotelu, specjalisty ds. inwestycji, specjalisty personalnego, jak również ma umiejętność samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze turystycznym i hotelarskim. Ponadto, potencjalnymi miejscami pracy są stanowiska w administracji hotelu m.in. kierownik recepcji, Resident Manager, kierownik centrum usługowo-handlowego, specjalista ds. organizacji imprez okolicznościowych i konferencji, Sales Manager lub Key Account Manager.

Tabela 11. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Menedżer hotelarstwa*

SYMBOLE EKU - kierunkowe efekty uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER HOTELARSTWA – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Rynki i trendy w hotelarstwie	Zarządzanie hotelem	Prawne podstawy funkcjonowania hotelu	Zarządzanie personelem w hotelarstwie	Marketing w hotelarstwie	Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich	Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu	Decyzje menedżerskie w hotelarstwie
WIEDZA									
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+					+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+		+	+	
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny				+	+			
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+			+		+		+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym							+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+						+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji			+		+	+	+	+
TiR1_W10	zna i rozumie w zawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego			+		+			
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym							+	
UMIEJĘTNOŚCI									
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+	+	+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji			+				+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+			+	+			+

TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej		+		+	+	+	+	+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego			+						
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+					+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+							
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym								+	
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki	+								
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+	+		+	+			+	+
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji		+			+	+			+
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego		+		+	+				
KOMPETENCJE SPOŁECZNE										
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+		+	+	+			+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje		+		+			+		+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań			+	+			+	+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+				
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	+	+	+	+					
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+	+	+	+			+	
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+	+	+	+	+	+	

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – *Menedżer hotelarstwa*

Rynki i trendy w hotelarstwie

Rynek hotelarski i innowacje. Wprowadzenie do metody mapowania i analizy trendów dla branży hotelarskiej. Studium przypadku: analiza makrootoczenia. Mapowanie trendów w branży hotelarskiej: trendy społeczne, trendy ekonomiczne, trendy technologiczne, trendy środowiskowe, trendy komunikacyjne. Źródła przewagi konkurencyjnej branży hotelarskiej. Analiza strukturalna sektora. Perspektywy rozwoju rynku hotelarskiego. Studium przypadku: firma marzeń szukamy inspiracji.

Zarządzanie hotelem

Otoczenie hotelu jako podmiotu gospodarczego. Planowanie strategiczne w hotelarstwie – istota i cel. Organizowanie działalności hotelowej. Zarządzanie obsługą gościa hotelowego. Wybrane aspekty nowoczesnego zarządzania w hotelu. Zarządzanie jakością w hotelu. Kontrola działalności hotelarskiej. Pomiar efektywności funkcjonowania hoteli. Wizerunek hotelu w XXI wieku. Rodzaje systemów rezerwacyjnych w hotelu. Zastosowanie systemów CRS i GDS w obiektach hotelarskich. Hotel w internetowych biurach podróży. Channel Manager. Nowoczesne systemy dystrybucji.

Prawne podstawy funkcjonowania hotelu

Prawne formy prowadzenia działalności hotelarskiej. Polityka kadrowa w hotelach. Obowiązki pracodawcy w zakresie zapewnienia warunków bezpiecznej i higienicznej pracy w hotelu. Zatrudnianie cudzoziemców w branży hotelowej. Umowa hotelowa i regulamin hotelu. Odpowiedzialność hotelu za rzeczy gości hotelowych.

Zarządzanie personelem w hotelarstwie

Strategia personalna w działalności usługowej i jej elementy. Analiza potrzeb interesariuszy hotelu. Organizacja pracy w hotelu – sezonowa specyfika pracy. Budowanie relacji personelu z klientem, koncepcja CRM. Postępowanie personelu w trudnych sytuacjach zawodowych. Konflikty pracownicze i ich rozwiązywanie – budowanie działań korygujących i naprawczych. Budowanie i rozwój kompetencji interpersonalnych personelu hotelowego. Negocjacje personelu z klientem. Budowanie i znaczenie kultury organizacyjnej, rola komunikacji, określenie norm i wyznawanych wartości przez personel. Budowanie poziomów kultury organizacji hotelu (podmiotu turystycznego). Kodeks etyki. Kultura obsługi gości i wizerunek pracownika.

Marketing w hotelarstwie

Podstawy marketingu – wybrane zagadnienia. Zachowania nabywców na rynku usług hotelarskich. Usługa hotelarska jako produkt. Kreowanie wizerunku przedsiębiorstwa – identyfikacja wizualna hotelu i jej składniki. Marka. Jakość w usługach hotelowych. Technologia w budowaniu jakości usług hotelarskich: biometryka, interaktywność, rzeczywistość rozszerzona (AR) i wirtualna (VR), obraz wideo, chatboty, smart TV, asystenci głosowi (DVA), blockchain. Internet w promocji hotelu. Personel hotelu – komunikacja werbalna i niewerbalna. Personalizacja usług hotelarskich, *guest experience* w hotelu. Trendy marketingowe w branży noclegowej.

Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich

Znaczenie zarządzania finansami przedsiębiorstwa turystycznego. Pojęcie i klasyfikacja kapitałów przedsiębiorstwa turystycznego. Źródła kapitału własnego i obcego oraz ich charakterystyka. Kształtowanie struktury kapitału w przedsiębiorstwie turystycznym. Zarządzanie kapitałem obrotowym w przedsiębiorstwie turystycznym. Narzędzia analizy wskaźnikowej w przedsiębiorstwie turystycznym. Analiza rachunku zysków i strat w przedsiębiorstwie turystycznym. Analiza rachunku przepływów pieniężnych w przedsiębiorstwie turystycznym. Analiza prognozy rentowności w przedsiębiorstwie turystycznym. Znaczenie kosztu kapitału w przedsiębiorstwie turystycznym.

Zarządzanie hotelem w warunkach kryzysu

Podstawowa terminologia z zakresu bezpieczeństwa w turystyce. Rodzaje kryzysów oraz typy sytuacji kryzysowych w turystyce. Charakterystyka współczesnych zagrożeń w hotelarstwie. Źródła i przejawy kryzysu w przedsiębiorstwie świadczącym usługi hotelarskie. Ryzyko działalności organizatorów

turystyki. Systemy bezpieczeństwa w hotelarstwie. Postępowanie w sytuacja zagrożenia, w tym życia i zdrowia turystów. Narzędzia komunikacji w sytuacja kryzysowych w hotelarstwie. Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w hotelarstwie. Plany i strategie na wypadek kryzysu w hotelarstwie.

Decyzje menedżerskie w hotelarstwie

Proces decyzyjny. Zasady podejmowania decyzji menedżerskich. Przestrzeń i ograniczenia decyzyjne przedsiębiorstw turystycznych. Wykorzystanie informacji analitycznych w procesie decyzyjnym. Podstawowe relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwie. Rola wskaźników ekonomicznych w procesie decyzyjnym. Decyzje menedżerskie w warunkach niepewności i ryzyka. Istota i pomiar ryzyka w działalności gospodarczej. Metody minimalizacji ryzyka. Studium przypadku wybranych zagadnień.

Specjalność: MENEDŻER TURYSTYKI

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności Menedżer turystyki nabywa szeroką wiedzę z zakresu zarządzania obszarem turystycznym, przestrzenią rekreacyjną lub podmiotem działającym w sferze organizacji i obsługi turystyki, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań, wynikających z konkurencyjności otoczenia oraz zmienności trendów w branży turystycznej. Identyfikuje aktualne potrzeby rynku turystycznego, zdobywa umiejętność rozpoznawania zagrożeń i reakcji na sytuacje kryzysowe w zmieniającym się otoczeniu. Podejmuje decyzje w oparciu o rachunek ekonomiczny uwzględniając ryzyko i specyfikę branży. Posiada wiedzę na temat organizacji i struktury turystyki na świecie i w Polsce, a także planów jej rozwoju. Potrafi opracować strategię rozwoju obszaru i przedsiębiorstwa z branży turystyki i rekreacji i tworzyć biznesplany przedsięwzięć turystycznych. Posiada umiejętność wykorzystania narzędzi marketingowych do budowania atrakcyjności turystycznej regionu i kreowania oferty oraz marki przedsiębiorstwa z branży turystyki lub rekreacji. Posiada wiedzę niezbędną do tworzenia, rozwoju i zarządzania produktem turystycznym i do jego komercjalizacji przy uwzględnieniu trendów rynkowych i uwarunkowań współczesności (ochrona środowiska, starzejące się społeczeństwo, rozwój technologii i in.). Rozwija zdolności komunikacyjne i negocjacyjne, budowania relacji biznesowych i społecznych oraz nabywa umiejętności komunikacji interpersonalnej na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych, w tym umiejętność postępowania w warunkach trudnych i konfliktowych. Zna możliwości finansowania działalności z branży turystyki ze środków zewnętrznych i posiada umiejętność tworzenia wniosków o wsparcie finansowe.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie
- Marka i branding w turystyce
- Komunikacja interpersonalna w usługach
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce
- Komercjalizacja produktu turystycznego
- Strategie i programy rozwoju turystyki
- Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu
- Decyzje menedżerskie w turystyce

Absolwent specjalności Menedżer turystyki jest przygotowany do pracy na specjalistycznych stanowiskach kierowniczych, menedżerskich, a także do planowania i zarządzania projektami oraz organizowania i koordynowania pracy na rynku turystycznym. Może ubiegać się o zatrudnienie w komórkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego zajmujących się turystyką i rekreacją, w regionalnych i lokalnych organizacjach turystycznych, firmach komercyjnych zajmujących się zarządzaniem destynacją turystyczną (DMO), przedsiębiorstwach działających w szeroko rozumianej branży turystyki i rekreacji oraz innych podmiotach powiązanych z turystyką i animacją czasu wolnego w regionie. Potencjalne miejsca pracy to m.in.: specjalista ds. turystyki w urzędzie gminy/miasta, specjalista ds. promocji w lokalnych organizacjach turystycznych, specjalista ds. organizacji eventów, specjalista ds. komercjalizacji produktu turystycznego, pracownik biura podróży, klubu sportowego, parków rozrywki i innych przedsiębiorstw zarządzających atrakcjami turystycznymi.

Tabela 12. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Menedżer turystyki*

SYMBOLE EKU - kierunkowy efekt uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER TURYSTYKI – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie	Marka i branding w turystyce	Komunikacja interpersonalna w usługach	Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce	Komerccjalizacja produktu turystycznego	Strategie i programy rozwoju turystyki	Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu	Decyzje menedżerskie
WIEDZA									
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+		+	+	+	+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+	+	+		+	
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny			+		+			
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+		+		
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+	+	+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+		+	
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji				+			+	+
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+		+	+	+		+	+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	+							
UMIEJĘTNOŚCI									
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+		+	
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji				+		+	+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+	+	+	+		

TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej		+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego				+		+			
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego		+	+						
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+							
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+	+				+		
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody, również analizy przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki						+			
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach		+			+	+	+	+	
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji				+	+	+		+	
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego					+				
KOMPETENCJE SPOŁECZNE										
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje		+	+	+	+	+		+	
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+	+	+	+	+	+	+	
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+		+	+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+		+	+	+			
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+	+	+	+	+			
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy		+	+	+	+	+	+		

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – Menedżer turystyki

Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie

Pojęcie organizacji. Organizacja turystyki. Polityka turystyczna. Zarys historii struktur organizacyjnych turystyki w Polsce. Polityka turystyczna oraz organizacja turystyki na szczeblu krajowym. Organizacja i zarządzanie turystyką na poziomie regionalnym. Zarządzanie i struktury organizacyjne turystyki na poziomie lokalnym. Samorząd gospodarczy w turystyce i jego struktury organizacyjne. Convention bureau oraz inne organizacje pozarządowe (NGO) działające w sektorze turystyki. Zastosowanie Kodeksu Dobrych Praktyk w turystyce krajowej. Organizacja turystyki w wybranych krajach Europy. Turystyka w Unii Europejskiej (zarządzanie, kompetencje, fundusze). Światowe i międzynarodowe organizacje turystyczne.

Marka i branding w turystyce

Istota branding. Strategia marki w turystyce. Komunikacja w turystyce. Marka w mediach społecznościowych. Content marketing jako narzędzie budowania marki. Warsztaty tworzenia treści. Content video. Relacje ze mediami. Nowe trendy marketingu i brandingu w turystyce. Event marketing w praktyce jako narzędzie promocji wydarzeń. Zastosowania nowoczesnych technologii brandingu przez wybrane organizacje turystyczne. Tworzenie i kształtowanie designu w budowaniu atrakcyjności regionu jako destynacji turystycznej.

Komunikacja interpersonalna w usługach

Wprowadzenie do przedmiotu. Praktyczne aspekty skutecznej komunikacji w usługach. Rodzaje komunikacji. Składniki komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Subkody komunikacji niewerbalnej. Osobowość a komunikacja interpersonalna. Typy osobowości w relacjach międzyludzkich. Psychologia w komunikacji interpersonalnej. Wywieranie wpływu. Techniki manipulacji. Asertywność. Skuteczna komunikacja w praktyce. Trudny klient w usługach. Metody postępowania z klientem trudnym. Sytuacje konfliktowe a obsługa klienta.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych w turystyce

Zapotrzebowanie na kapitał w podmiotach z sektora turystyki. Charakterystyka bezzwrotnego wsparcia finansowego podmiotów z sektora turystyki. Możliwości w zakresie pozyskania zewnętrznego finansowania zwrotnego przez podmioty z sektora turystyki. Optymalizacja struktury kapitału oraz kalkulacja kosztu kapitału podmiotów z sektora turystyki. Zasady tworzenia projektów związanych z bezzwrotnym wsparciem finansowym działalności podmiotów z sektora turystyki. Studium przypadku - przygotowanie wniosku aplikacyjnego dotyczącego ubiegania się przez podmiot z sektora turystyki o dofinansowanie działania ze środków krajowych lub środków pochodzących z budżetu UE. Ocena struktury kapitału podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze turystyki, z uwzględnieniem kalkulacji kosztu kapitału.

Komercjalizacja produktu turystycznego

Istota i cechy produktu turystycznego. Rodzaje produktów turystycznych. Dobra i usługi jako główne składniki produktu turystycznego. Cykl życia produktu turystycznego. Koncepcje komercjalizacji produktów turystycznych i zarządzania nimi. Proces komercjalizacji produktów turystycznych. Model tworzenia i kreowania produktów turystycznych. Podmioty odpowiedzialne za kształtowanie i wdrażanie produktów turystycznych. Kształtowanie produktów turystycznych na obszarach przyrodniczo cennych. Kierunki tworzenia oraz kreowania produktów turystycznych i zarządzania. Zastosowanie nowych technologii z uwzględnieniem OZE w procesie tworzenia produktu turystycznego i jego sprzedaży. Tworzenie i kształtowanie produktów turystycznych ukierunkowanych na seniorów z uwzględnieniem ich potrzeb i oczekiwań.

Strategie i programy rozwoju turystyki

Wprowadzenie do zarządzania strategicznego w turystyce: planowanie, finansowanie, monitoring, wdrażanie, ewaluacja, horyzont czasowy strategii. Zarządzanie strategiczne przedsiębiorstwem turystycznym, kompetencje menedżera turystyki. Innowacje i nowe technologie w prowadzeniu przedsiębiorstwa turystycznego, mapowanie trendów w turystyce ze szczególnym uwzględnieniem

trendów demograficznych i silver tourism. Tworzenie strategii, wizja przedsiębiorstwa turystycznego, analiza opłacalności wybranych inwestycji. Planowanie strategii marketingowej w turystyce. Planowanie strategiczne a sytuacje kryzysowe w przedsiębiorstwie i na rynku turystycznym.

Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu

Podstawowa terminologia z zakresu bezpieczeństwa w turystyce. Rodzaje kryzysów oraz sytuacje kryzysowe w turystyce. Charakterystyka współczesnych zagrożeń. Wpływ kryzysów na rynek turystyczny. Ryzyko działalności organizatorów turystyki. Oddziaływanie kryzysów na rynek turystyczny. Metody komunikacji w warunkach kryzysu w turystyce. Rodzaje oraz znaczenie ubezpieczeń w turystyce. Plany i strategie na wypadek zagrożenia kryzysowego w turystyce.

Decyzje menadżerskie w turystyce

Wprowadzenie do przedmiotu – kluczowe pojęcia i metodyka pracy. Proces decyzyjny – istota i etapy decyzji. Zasady podejmowania decyzji menadżerskich. Podejmowanie decyzji menadżerskich w warunkach niepewności i ryzyka – różnorodność problemów decyzyjnych. Analiza ryzyka i drzewa decyzyjne. Decyzyjność menadżera w zarządzaniu turystyką. Studium przypadku wybranych zagadnień.

Specjalność: MENEDŻER TURYSTYKI ZDROWOTNEJ

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności *Menadżer turystyki zdrowotnej* nabywa szeroką wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu szeroko rozumianej turystyki zdrowotnej. Zna specyfikę funkcjonowania obiektów turystyki medycznej, uzdrowiskowej oraz spa & wellness, a w szczególności zarządzania nimi. Posiada podstawową wiedzę na temat aktywności psychofizycznej człowieka, zróżnicowanie żywienia i diet, a także społecznych aspektów turystyki zdrowotnej. Potrafi tworzyć strategie zarządzania obiektami turystycznymi świadczącymi usługi prozdrowotne, opracowywać biznesplan oraz ofertę. Posiada umiejętność wykorzystania narzędzi marketingowych do tworzenia i kreowania oferty oraz marki przedsiębiorstwa działającego w sferze turystyki zdrowotnej. Rozwija zdolności komunikacyjne i nabywa umiejętności zarządzania personelem i komunikacji interpersonalnej w relacjach biznesowych, a także budowania relacji z klientem. Potrafi planować zajęcia rekreacji ruchowej i dostosowywać ich formę do kondycji uczestników. Dostrzega rolę aktywności fizycznej człowieka w propagowaniu zdrowego stylu życia. Postępuje etycznie i podtrzymuje etosu zawodu.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Rynek turystyki zdrowotnej
- Elementy prawa i organizacja turystyki zdrowotnej
- Przyrodnicze podstawy turystyki zdrowotnej
- Marketing i komunikacja w turystyce zdrowotnej
- Zarządzanie obiektami turystyki zdrowotnej
- Edukacja zdrowotna w turystyce
- Żywnienie i dietetyka
- Aktywność psychofizyczna człowieka

Absolwent specjalności *Menedżer turystyki zdrowotnej* przygotowany jest do pracy na specjalistycznych stanowiskach kierowniczych, menedżerskich, a także do planowania i zarządzania projektami oraz organizowania i koordynowania pracy na rynku usług turystyki zdrowotnej. Potencjalne miejsca pracy to m.in.: menedżer, kierownik w obiektach uzdrowiskowych, obiektach świadczących usługi prozdrowotne, spa & wellness, centrach odnowy biologicznej, ośrodkach rehabilitacji oraz pracownik innych przedsiębiorstw związanych z odnową sił biologicznych. Absolwent jest również przygotowany do prowadzenia własnej działalności gospodarczej z zakresu usług turystyki zdrowotnej.

Tabela 13. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Menedżer turystyki zdrowotnej*

SYMBOLE EKU - kierunkowe efekty uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER TURYSTYKI ZDROWOTNEJ – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Rynek turystyki zdrowotnej	Elementy prawa i organizacja turystyki zdrowotnej	Przyrodnicze podstawy turystyki zdrowotnej	Marketing i komunikacja w turystyce zdrowotnej	Zarządzanie obiektami turystyki zdrowotnej	Edukacja zdrowotna w turystyce	Żywnienie i dietetyka	Aktywność psychofizyczna człowieka
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+		+	+			
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+	+			
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+							
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+			+				
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny				+	+	+		+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+				
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+			+		+	
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+			+				
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji	+			+				
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego					+			
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym					+			
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym						+	+	
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia							+	
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka						+	+	+
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych						+		+
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+			
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna			+					

TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej							+	+	+
UMIEJĘTNOŚCI										
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+		+					
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+			+					
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+			+	+				
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji		+			+			+	
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+		+	+	+			
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+			+	+				
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury						+			
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+	+	+			
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej			+						
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy, również przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki	+								
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+			+			+		
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji						+			
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego						+			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE										
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+	+				
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K08	dba o poziom sprawności fizycznej właściwej dla wykonywania działalności zawodowej w sektorze turystycznym i rekreacyjnym									+

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – *Menedżer turystyki zdrowotnej*

Rynek turystyki zdrowotnej

Pojęcie turystyki zdrowotnej. Rynek i organizacja turystyki zdrowotnej w Polsce i wybranych krajach UE. Turystyka uzdrowiskowa w Polsce. Międzynarodowy aspekt turystyki medycznej. Odnowa biologiczna SPA & Wellness. Determinanty rozwoju turystyki zdrowotnej. Innowacje na rynkach turystyki zdrowotnej. Wpływ dostępności komunikacyjnej na rozwój turystyki zdrowotnej. Trendy na rynku turystyki zdrowotnej.

Elementy prawa i organizacja turystyki zdrowotnej

Prawne podstawy funkcjonowania i struktura organizacyjna uzdrowisk w Polsce. Finansowanie uzdrowisk i usług zdrowotnych. Ubezpieczenia w turystyce zdrowotnej Ochrona praw konsumenta w turystyce zdrowotnej. Odpowiedzialność organizatora usług turystyki uzdrowiskowej i medycznej. Przemiany własnościowe w turystyce zdrowotnej.

Przyrodnicze podstawy turystyki zdrowotnej

Atrakcyjność turystyczna regionów a rynek turystyki uzdrowiskowej. Wykorzystanie walorów kulturowych i przyrodniczych w turystyce zdrowotnej. Balneologia, zastosowanie surowców naturalnych w turystyce zdrowotnej. Środowisko przyrodnicze jako podstawa terapii zajęciowych w ramach turystyki zdrowotnej. Rola zwierząt w turystyce zdrowotnej.

Marketing i komunikacja w turystyce zdrowotnej

Marketing w turystyce. Narzędzia marketingu mix w turystyce i ich specyfika w turystyce zdrowotnej. Marka w turystyce zdrowotnej. Składniki wizerunku marki. Rola personelu w budowaniu wizerunku i relacji z klientami. Metody badania jakości obsługi. Rodzaje komunikacji marketingowej. Komunikacja interpersonalna w obsłudze klienta. Składniki komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Subkody komunikacji niewerbalnej. Osobowość a komunikacja interpersonalna. Skuteczna komunikacja w praktyce.

Zarządzanie obiektami turystyki zdrowotnej

Podstawy zarządzania obiektami turystyki zdrowotnej. Typy i rodzaje obiektów turystyki zdrowotnej. Certyfikacja usług w turystyce zdrowotnej. Tworzenie oferty produktowej w turystyce zdrowotnej. Zarządzanie uzdrowiskiem. Zarządzanie obiektami spa & wellness, Strategie rozwoju w turystyce zdrowotnej. Rozwiązania proekologiczne w obiektach turystyki zdrowotnej. Kapitał ludzki w zarządzaniu obiektami turystyki zdrowotnej. Systemy rezerwacji usług. Jakość w zarządzaniu obiektami turystyki zdrowotnej. Specyfika obsługi klienta w obiektach turystyki zdrowotnej. Negocjacje handlowe. Etyka w turystyce zdrowotnej.

Edukacja zdrowotna w turystyce

Zdrowie - pojęcie zdrowia i jego obszary. Czynniki determinujące zdrowie. Mierniki zdrowia. Zdrowy styl życia. Formy aktywnego wypoczynku. Aktywność fizyczna jako element prozdrowotny. Planowanie i programowanie różnych form rekreacji turystycznej. Organizacja zajęć rekreacyjno-turystycznych, metody i formy prowadzenia zajęć. Dostosowanie form rekreacji turystycznej do płci, wieku i stanu zdrowia. Aktywność fizyczna w promocji zdrowia i profilaktyce chorób cywilizacyjnych.

Żywnienie i dietetyka

Zasady żywienia człowieka zdrowego i chorego, ocena stanu odżywienia. Ocena wzajemnego wpływu farmakoterapii i żywienia, określenie możliwości zapobiegania chorobom zależnym od żywienia. Rodzaje diet i ich charakterystyka. Zasady tworzenia jadłospisów.

Aktywność psychofizyczna człowieka

Człowiek w ujęciu holistycznym. Rozwój osobowości człowieka. Zachowania i nawyki prozdrowotne. Rola aktywności psychofizycznej człowieka. Uczestnictwo w aktywności a stan zdrowia psychicznego i fizycznego. Rodzaje aktywności fizycznej w różnych grupach społecznych. Aktywność fizyczna jako sposób redukcji stresu. Rodzaje zabaw i gier ruchowych.

Specjalność: PRZEWODNICTWO I PILOTAŻ

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności *Pilotaż i przewodnictwo* nabywa szeroką i szczegółową wiedzę z zakresu obsługi ruchu turystycznego, a także niezbędne kwalifikacje do wykonywania zawodu pilota wycieczek oraz przewodnika turystycznego. Potrafi sprawować opiekę nad grupami turystów, uczestnikami wycieczek turystycznych oraz odwiedzającymi tereny i obiekty stanowiące atrakcje turystyczne. Jest zorientowany się w obszarze współpracy z organizatorami turystyki, biurami podróży i potrafi realizować zadania wynikające z umów z tymi podmiotami. Posiada wiedzę z zakresu historii turystyki, etnologii, antropologii turystycznej oraz geografii turystycznej Polski i świata. Zna współczesne trendy w odniesieniu do zdrowego trybu życia i wykorzystania wypoczynku do regeneracji zdrowia. Identyfikuje potrzeby i oczekiwania turystów, posiada zdolności negocjacyjne oraz komunikacji interpersonalnej. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w turystyce. Ma wiedzę na temat aspektów prawnych i zasad pierwszej pomocy przedmedycznej oraz potrafi jej udzielić. Postępuje etycznie i podtrzymuje etos zawodu.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Historia turystyki
- Metodyka pracy pilota i przewodnika turystycznego
- BHP i pierwsza pomoc przedmedyczna
- Komunikacja interpersonalna w pilotażu i przewodnictwie
- Metodyka pracy rezydenta turystycznego
- Podstawy etnologii i antropologii kulturowej
- Społeczne aspekty turystyki
- Walory turystyczne Pomorza

Absolwent specjalności *Przewodnictwo i pilotaż* przygotowany jest do pracy w biurach podróży, może pełnić funkcję przedstawiciela biura podróży za granicą, rezydenta turystycznego, animatora czasu wolnego, organizatora imprez turystycznych oraz podjąć pracę w innych przedsiębiorstwach związanych z organizacją czasu wolnego. Legitymuje się też wiedzą i umiejętnościami umożliwiającymi rozwijanie swoich kompetencji, np. zdobycie uprawnień przewodnika górskiego.

Tabela 14. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Przewodnictwo i pilotaż*

SYMBOLE EKU - kierunkowe efekty uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER TURYSTYKI ZDROWOTNEJ – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Historia turystyki	Metodyka pracy pilota i przewodnika turystycznego	BHP i pierwsza pomoc przedmedyczna	Komunikacja interpersonalna w pilotażu i przewodnictwie	Metodyka pracy rezydenta turystycznego	Podstawy etnologii i antropologii kulturowej	Społeczne aspekty turystyki	Walory turystyczne Pomorza
WIEDZA									
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+							+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+						
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+	+		+	
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny				+			+	
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+						
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+			+	+	+	
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji		+			+			
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+			+			
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+		+		+			
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka			+					
TiR1_W15	ma wiedzę dotyczącą różnych form aktywności ruchowej oraz funkcji i dysfunkcji wykorzystywanych zabiegów fizycznych			+				+	
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+		+			
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna						+		+
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej			+				+	
UMIEJĘTNOŚCI									

TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+					+	
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym					+			
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji		+	+		+			
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+		+	+		+	+
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+	+	+	+	+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury			+					
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+		+	+			
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej						+		+
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach							+	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+	+	+	+		+	
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+		+	+	+		+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy		+			+			

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – Przewodnictwo i pilotaż

Historia turystyki

Tradycje turystyczne w dawnej Polsce. Turystyka na przełomie IX i XX w. Rozwój krajoznawstwa. Turystyka w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym i w latach okupacji. Turystyka w Polsce po 1945 r. Rozwój turystyki w Polsce po 1989 r. Turystyka w strukturach organizacyjnych państwa. PTTK, geneza powstania i wpływ na kształt polskiej turystyki.

Metodyka pracy pilota i przewodnika turystycznego

Funkcje i zadania pilota i przewodnika turystycznego. Rynek usług pilotażu i przewodnictwa turystycznego w Polsce. Prawne uwarunkowania pracy pilota i przewodnika turystycznego. Uwarunkowania pracy przewodników górskich. Charakterystyka grup turystycznych. Zróżnicowanie pracy przewodnika turystycznego ze względu na miejsce wykonywania pracy. Środki komunikacji i ich specyfika w pracy pilota wycieczek. Rodzaje dokumentów w obsłudze ruchu turystycznego. Etyka pilota i przewodnika turystycznego. Pilotaż i przewodnictwo turystyczne w wybranych krajach UE.

BHP i pierwsza pomoc przedmedyczna

Bezpieczeństwo i higiena wybranych form i rodzajów turystyki. BHP w pracy pilota i przewodnika turystycznego. Aspekty prawne pierwszej pomocy przedmedycznej oraz sytuacje zagrożenia w turystyce. Pojęcie, znaczenie i zakres udzielania pierwszej pomocy. Postępowanie na miejscu zdarzenia, zasady udzielania pomocy. Zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Wytyczne resuscytacji Europejskiej Rady Resuscytacji.

Komunikacja interpersonalna w pilotażu i przewodnictwie

Praktyczne aspekty skutecznej komunikacji. Rodzaje komunikacji. Składniki komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Subkody komunikacji niewerbalnej. Osobowość a komunikacja interpersonalna. Typy osobowości w relacjach międzyludzkich. Psychologia w komunikacji interpersonalnej. Wywieranie wpływu. Techniki manipulacji. Asertywność. Skuteczna komunikacja w praktyce. Metody postępowania z klientem trudnym.

Metodyka pracy rezydenta turystycznego

Uwarunkowania prawne i ekonomiczne pracy rezydenta. Sylwetka zawodowa rezydenta. Dokumenty w pracy rezydenta. Sytuacje kryzysowe w pracy rezydenta. Kształtowanie pozytywnego wizerunku kraju i biura podróży podczas pracy rezydenta turystycznego. Odpowiedzialność prawna rezydenta.

Podstawy etnologii i antropologii kulturowej

Pojęcie etnologii i antropologii kulturowej. Antropologia społeczna. Zróżnicowanie kulturowe Polski i świata. Obrzędy, zwyczaje, symbole, religia. Etnologia Pomorza. Struktura etniczna i kultura ludowa Pomorza.

Spoleczne aspekty turystyki

Turystyka jako element rzeczywistości kultury. Społeczne oczekiwania w turystyce i w rekreacji. Komponenty współczesnej rekreacji i turystyki. Uwarunkowania społeczno-kulturowe stylu życia współczesnego człowieka. Preferowany model zdrowego stylu życia. Przemiany w mentalnym i fizycznym stosunku do ciała i jego sprawności. Turystyka i rekreacja jako sublimacja ludzkiej motoryki. Bariery uczestnictwa w aktywności turystycznej i rekreacji ruchowej.

Walory turystyczne Pomorza

Walory i atrakcje turystyczne Pomorza Gdańskiego, Pomorza Środkowego, Pomorza Zachodniego, Kaszub – środowisko przyrodnicze, obiekty archeologiczne, miejsca historyczne, zabytki techniki, muzea, ośrodki kultury ludowej, obiekty współczesne, imprezy.

Specjalność: MENEDŻER GASTRONOMII

Sylwetka absolwenta

Absolwent specjalności *Menedżer gastronomii* jest specjalistą w zakresie organizacji działań związanych ze świadczeniem wysokiej jakości usług gastronomicznych. Posiada wiedzę i umiejętności z zakresu problematyki organizacji i funkcjonowania nowoczesnych zakładów gastronomicznych w połączeniu z wiedzą i świadomością współczesnych problemów cywilizacyjnych związanych z odżywianiem się człowieka. Jest przygotowany do prowadzenia zakładu gastronomicznego zarówno od strony ekonomicznej, organizacyjno-prawnej jak i bezpieczeństwa produkcji żywności. Zdobyta wiedza dotycząca wymagań odnośnie higieny zakładu i personelu oraz wymaganego prawem systemu HACCP pozwoli absolwentowi kierunkowi na prawidłowe prowadzenie działalności gastronomicznej i ułatwi współpracę z jednostkami kontroli państwowej. Wiedza z zakresu promocji zdrowia, wpływu żywienia na zdrowie człowieka oraz znajomość podstawowych diet i trendów w żywieniu zbiorowym stanowi podstawę do podejmowania kompetentnych decyzji.

Absolwent specjalności *Menedżer gastronomii* posiada umiejętność wykorzystania narzędzi marketingowych do budowania atrakcyjności produktu gastronomicznego oraz wiedzę niezbędną do tworzenia, rozwoju i zarządzania produktem gastronomicznym przy uwzględnieniu trendów rynkowych i uwarunkowań współczesności (ochrona środowiska, starzejące się społeczeństwo, rozwój technologii i in.). Jest przygotowany do pracy na różnych płaszczyznach promocji zdrowia oraz stosowania właściwej profilaktyki dietetycznej. Rozwija zdolności komunikacyjne i negocjacyjne budowania relacji biznesowych i społecznych oraz nabywa umiejętności zarządzania personelem i komunikacji interpersonalnej na rynku usług gastronomicznych w tym umiejętność postępowania w warunkach trudnych i konfliktowych. Postępuje etycznie i podtrzymuje etosu zawodu.

Obszary tematyczne realizowane w trakcie specjalności to:

- Rynki i trendy w gastronomii
- Aspekty prawa w gastronomii
- Promocja zdrowia z dietoprofilaktyką
- Jakość i bezpieczeństwo produktu gastronomicznego
- Towaroznawstwo produktów spożywczych
- Marketing w gastronomii
- Organizacja obiektów gastronomicznych
- Zarządzanie personelem w gastronomii

Absolwent specjalności *Menedżer gastronomii* jest przygotowany do pracy na specjalistycznych stanowiskach kierowniczych, menedżerskich, a także do planowania i zarządzania projektami oraz organizowania i koordynowania pracy na rynku usług gastronomicznych. Zdobyta na studiach wiedza daje mu możliwość pracy w szeroko rozumianej gastronomii. Potencjalne miejsca pracy to m.in.: kierownik przedsiębiorstwa gastronomicznego, menedżer restauracji, kierownik restauracji na statku pasażerskim, specjalista ds. organizacji eventów oraz pracownik innych przedsiębiorstw związanych z żywieniem człowieka. Absolwent jest również przygotowany do prowadzenia własnej działalności gospodarczej z zakresu usług gastronomicznych.

Tabela 15. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu kształcenia na specjalności *Menedżer gastronomii*

SYMBOLE EKU - kierunkowe efekty uczenia się	MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY – MENEDŻER GASTRONOMII – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Rynki i trendy w gastronomii	Aspekty prawa w gastronomii	Promocja zdrowia z dietoprofilaktyką	Jakość i bezpieczeństwo produktu gastronomicznego	Towaroznawstwo produktów spożywczych	Marketing w gastronomii	Organizacja obiektów gastronomicznych	Zarządzanie personelem w gastronomii
WIEDZA									
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+			+		+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym		+					+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym						+		+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny						+		+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym					+	+		
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+				
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+						+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji						+		
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		+						+
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+						+	
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+					+	+
TiR1_W13	posiada wiedzę dotyczącą promocji zdrowia i zdrowego stylu życia			+					
TiR1_W14	ma wiedzę na temat fizjologii oraz funkcji organizmu człowieka			+					
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+		+			+	
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej			+	+	+			
UMIEJĘTNOŚCI									
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+					+		

TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego				+		+		
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+		+		
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji		+		+	+			+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej				+	+	+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+					+		
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury						+		
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+				+		+
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+					+		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia		+		+		+	+	
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+	+	+	+	+	+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego		+		+	+		+	
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+	+		+		+	
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie		+		+	+	+		
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+	+	+	+	+	+

TREŚCI PROGRAMOWE: moduł specjalizacyjny – *Menedżer gastronomii*

Rynki i trendy w gastronomii

Zarys historyczny gastronomii w Polsce. Rodzaje i funkcje usług gastronomicznych. Czynniki rozwoju usług gastronomicznych. Rynek gastronomiczny w Polsce i Europie. Segmentacja rynku usług gastronomicznych. Produkt regionalny w kształtowaniu rynku gastronomicznego. Mody i trendy w gastronomii. Rozwiązania ekologiczne w rozwoju rynku gastronomicznego w Polsce. Wpływ sezonowości na rynek gastronomiczny. Zjawiska kryzysowe w gastronomii.

Aspekty prawa w gastronomii

Zasady regulacji prawnych krajowych i międzynarodowych w obszarze produkcji i obrotu produktami żywnościowymi. Cele ochrony prawnej, źródła regulacji i rodzaje instrumentów prawnych. Przepisy Inspekcji Handlowej i UOKiK oraz Sanepidu. Koncesja na sprzedaż alkoholu. Opłaty ZAiKS.

Promocja zdrowia z dietoprofilaktyką

Człowiek w ujęciu holistycznym. Zdrowie jako najwyższa wartość. Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Podstawy żywienia. Dietoprofilaktyka i terapia diety. Diety służące zdrowiu - przykłady dobrych praktyk. Metodyka edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Podstawy epidemiologii w promocji zdrowia. Zasady planowania programu zdrowotnego i ewaluacji. Informacja naukowa w planowaniu programu zdrowotnego.

Jakość i bezpieczeństwo produktu gastronomicznego

Jakość w gastronomii. Elementy składowe jakości. Dobre praktyki produkcyjne i higieniczne (GMP, GHP). Higiena personelu. Podstawy mycia i dezynfekcji. System HACCP. Etapy wdrażania systemu HACCP. Food Defence - obrona żywności. Food fraud – zafałszowania żywności. Alergeny w żywności i ich znakowanie w kartach menu. Zakres kontroli sanepidu.

Towaroznawstwo produktów spożywczych

Podstawowe pojęcia i określenia z zakresu towaroznawstwa żywności. Podział żywności, systemy klasyfikacji. Zakres oceny towaroznawczej produktów spożywczych. Charakterystyka towaroznawcza przetworów mleczarskich, mięsnych, zbożowych, tłuszczów jadalnych, przetworów owocowych i warzywnych oraz ryb i owoców morza. Ocena sensoryczna i towaroznawcza wybranych grup produktów spożywczych.

Marketing w gastronomii

Marketing usług gastronomicznych. Narzędzia marketingu mi+ w gastronomii i ich specyfika. Wizerunek. Lokalizacja i aranżacja obiektów gastronomicznych. Materiały drukowane i ich wygląd. Rola personelu w budowaniu wizerunku i relacji z klientami. Komunikacja interpersonalna w obsłudze klienta. Metody badania jakości obsługi. Nowoczesne technologie w obsłudze klienta lokalu gastronomicznego. Aspekty marketingowe w cateringu.

Organizacja obiektów gastronomicznych

Działy zakładu gastronomicznego (magazynowy – magazyny surowców, jajek, magazyny chłodzone, magazyny gotowych produktów, produkcyjny – rozmieszczenie urządzeń, drogi przemieszczania się pracowników, zmywalnia naczyń, ekspedycyjny – rozdzielnia kelnerska, zmywalnia naczyń stołowych, transport wewnętrzny, administracyjno-socjalny, sala konsumencka i pozostałe pomieszczenia). Maszyny i urządzenia w gastronomii. Zasady projektowania kart menu. Systemy technologiczne produkcji potraw (cook serve, cooh chill, cook freeze, sous vide). Planowanie jadłospisów.

Zarządzanie personelem w gastronomii

Planowanie zasobów ludzkich. Wymagania epidemiczno-sanitarne wobec osób zatrudnionych w gastronomii. Zatrudnianie i szkolenie stanowiskowe. Rozwój pracownika. Motywacja. Praca zespołowa, zasady budowania zgranego zespołu. Techniki wynagradzania, napiwki. Koszt personelu w gastronomii. Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu personelem. Rozwiązywanie konfliktów.

Tabela 16. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu seminaryjnego

SYMBOLE EKU	MODUŁ SEMINARYJNY – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Seminarium 1	Seminarium 2	Seminarium 3
WIEDZA				
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+	+
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W09	ma wiedzę o z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	+	+	+
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej	+	+	+
UMIEJĘTNOŚCI				
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+	+
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej	+	+	+
TiR1_U13	potrafi wykorzystywać metody analizy przestrzennej do wnioskowania i prognoz w obszarze turystyki	+	+	+
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+	+	+
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego	+	+	+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań	+	+	+

Moduł seminaryjny

Seminarium 1

Omówienie wymagań formalnych stawianych licencjatom oraz ogólnych zasad pisania prac licencjackich. Omówienie literatury przedmiotu w zakresie turystyki i rekreacji. Omówienie metod i problemów badawczych w zakresie turystyki i rekreacji. Wybór tematu pracy licencjackiej w oparciu o propozycje prowadzącego oraz studentów. Omówienie struktury pracy dyplomowej. Prezentacja i omówienie planów i koncepcji prac dyplomowych.

Seminarium 2

Omówienie koncepcji i harmonogramu prac. Omówienie i korygowanie błędów (metodologicznych, merytorycznych i redakcyjnych) popełnianych w pracach. Omówienie i dyskusja problematyki plagiatów w pracach dyplomowych. Prezentacja i omówienie dotychczas zrealizowanych części prac dyplomowych.

Seminarium 3

Prezentacja i omówienie dotychczas zrealizowanych części prac. Omówienie wybranych przez studentów w ramach analitycznej części pracy metod badawczych. Omówienie zasad formułowania wniosków i pisania zakończenia i wstępu pracy. Omówienie zagadnień obowiązujących na egzaminie licencjackim. Prezentacja wyników (prezentacja końcowa pracy dyplomowej) i dyskusja.

Tabela 17. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu przedmiotów wybieralnych – semestr 5

SYMBOLE EKU	MODUŁ PRZEDMIOTÓW WYBIERALNYCH – EFEKTY UCZENIA SIĘ – semestr 5	Instytucje otoczenia biznesu	Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu	Business Economics (j. ang)	Wprowadzenie do metodologii badań naukowych	Organizacja i logistyka imprez masowych	Instytucje Unii Europejskiej	Elektroniczne rozliczenia i raportowanie podatkowe	Etyka w rachunkowości	FinTech i cyfrowe innowacje finansowe	ESG and Corporate Sustainability Reporting (j. ang)	Kompetencje psychospołeczne w pracy zespołowej	Biznesplan przedsiębiorstwa	Marketing terytorialny	Business Communication in Global Context (j. ang)
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+	+			+	+	+	+		+		
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+				+									
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+					+								+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+									+		+	
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny											+		+	
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym				+										
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym					+	+								
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym			+	+									+	
TiR1_W09	ma wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych odnoszącą się do turystyki i rekreacji			+				+	+		+		+		
TiR1_W10	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego									+					
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+							+			+		+
TiR1_W12	ma wiedzę na temat zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w sektorze turystycznym i rekreacyjnym					+						+			
TiR1_W13	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym						+	+	+		+				+
UMIĘJĘTNOŚCI															

TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+					+	+	+					+	
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego			+	+										
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+		+		+		+	+	+	+				
TiR1_U04	potrafi posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującej obszar turystyki i rekreacji						+	+	+						
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+											+	
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+	+			+							+	+	
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego					+							+		+
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego						+				+				+
TiR1_U09	potrafi posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym (w tym jednym minimum na poziomie B2)			+									+		+
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym													+	+
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach		+			+					+		+	+	
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji					+									+
KOMPETENCJE SPOLECZNE															
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia		+	+	+			+		+	+	+			
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje					+							+		+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań		+			+							+	+	
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego						+	+	+			+			
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych					+	+					+		+	+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+		+	+		+	+	+	+				+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy	+	+	+						+				+	+

Moduł przedmiotów wybieralnych – semestr 5

Instytucje otoczenia biznesu

Wprowadzenie do przedmiotu Polski system instytucji otoczenia biznesu. Systemy Wymiany Informacji Związku Banków Polskich. Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni. Wiarygodność finansowa - co możesz zyskać? Rola Biura Informacji Kredytowej. Korzystanie z informacji gospodarczej przewagą konkurencyjną firm – znaczenie Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor. System AMRON - System Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami – administrowany przez Centrum Prawa Bankowego i Informacji. Giełda Papierów Wartościowych. Ubezpieczenia społeczne. Zakład Ubezpieczeń Społecznych. ZUS dla studenta. Ubezpieczenia społeczne w praktyce. Nowy wymiar bankowości spółdzielczej – Grupa SGB i BPS.

Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu

Prowadzenie działalności gospodarczej - na czym to polega? Sztuka właściwej komunikacji z otoczeniem. Marketing sługą sprzedaży? - praktyczne podejście do działań marketingowych. Skuteczne wykorzystanie informatyki w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Jak sprzedawać w Internecie? Narzędzia internetowe w biznesie. Prawo w działalności gospodarczej, czyli co z pewnością trzeba wiedzieć. Optymalne zarządzanie kosztami. Jak działa ekonomia społeczna na przykładzie spółdzielni socjalnych. Dobry menedżer, czyli jaki?

Business economics (j. ang)

Market theory: Market as a mechanism and as an institution. Elasticity of demand and supply. Economic model of the consumer. Economic model of the manufacturer. Producer theory. Cost theory. Competition and its forms. Revenue function, revenue categories. Product and income measures in the economy. Components of global demand. Macroeconomic characteristics of the labor market. Money and inflation. Mechanisms of long- and short-term changes in the economy. Business cycle analysis. Monetary policy analysis. Fiscal policy analysis.

Wprowadzenie do metodologii badań naukowych

Formułowanie celów, problemów i hipotez badawczych. Klasyfikacja i zastosowanie metod badawczych. Przygotowanie materiału badawczego oraz wyszukiwanie danych na przykładzie stron internetowych Urzędów oraz Ministerstw. Konstrukcje podstawowych rodzajów wskaźników wykorzystywanych w badaniach naukowych. Prezentacja graficzna badań oraz zasady opisu tabel i rysunków. Sposoby opisu wyników i formułowanie wniosków. Sporządzanie zadania praktycznego z zastosowaniem uzyskanej na zajęciach wiedzy. Wykonanie projektu badania empirycznego z użyciem oprogramowania Excel, Statistica lub in.

Organizacja i logistyka imprez masowych

Branża eventowa - podstawowe zagadnienia. Identyfikacja celu i zakresu wydarzenia oraz Opracowanie i kontrola budżetu eventu. Ustalenie planu i programu eventu. Zabezpieczenie logistyczne imprez masowych. Wybór lokalizacji i miejsca eventu – studium przypadku. Planowanie i realizacja działań marketingowych eventu. Proces kierowania przebiegiem eventu. Podstawy bezpieczeństwa imprez masowych. Ewaluacja eventu. Interdyscyplinarność jako podstawowa zmienna festiwalu spotkań – projekt.

Instytucje Unii Europejskiej

Unia Europejska jako system instytucjonalny. Główne instytucje Unii Europejskiej. Proces podejmowania decyzji w Unii Europejskiej. Instytucje UE a polityki publiczne – wpływ instytucji europejskich na gospodarkę, rynek wewnętrzny, konkurencję, ochronę konsumentów, rynek pracy i politykę społeczną. Europejski Zielony Ład i zielona transformacja. Cyfrowa transformacja Unii Europejskiej. Finanse, fundusze i programy Unii Europejskiej. Współczesne wyzwania instytucji UE – bezpieczeństwo, migracje, kryzysy gospodarcze, odporność Unii, rozszerzenie UE oraz rola Unii Europejskiej w świecie.

Elektroniczne rozliczenia i raportowanie podatkowe

Cyfryzacja systemu podatkowego i administracji skarbowej. Elektroniczne deklaracje podatkowe i podpis elektroniczny. Jednolity Plik Kontrolny (JPK) - podstawy funkcjonowania. JPK_VAT z deklaracją. Elektroniczne raportowanie ksiąg rachunkowych i ewidencji. Krajowy System e-Faktur (KSeF) - podstawy funkcjonowania. KSeF a systemy finansowo-księgowo przedsiębiorstw. Elektroniczne raportowanie CIT i podatków dochodowych. Elektroniczne raportowanie w zakresie cen transferowych. Systemy informatyczne wspierające rozliczenia podatkowe.

Etyka w rachunkowości

Istota i znaczenie etyki w rachunkowości. Normy etyczne i odpowiedzialność zawodowa księgowych. Kodeks Zawodowej Etyki w Rachunkowości. Międzynarodowe standardy etyki zawodowej księgowych. Etyczne aspekty sporządzania sprawozdań finansowych. Manipulacje księgowe i kreatywna rachunkowość. Nadużycia finansowe i fałszowanie sprawozdań finansowych. Konflikty interesów w pracy księgowego i audytora. Odpowiedzialność karna i cywilna w rachunkowości. Etyka w audycie finansowym i rewizji finansowej.

Fintech i cyfrowe innowacje finansowe

Wprowadzenie i charakterystyka branży FinTech na świecie i w Polsce. Cyfryzacja usług finansowych i transformacja rynku finansowego. FinTech, BigTech oraz Challenger Banks - nowe modele biznesowe. Systemy płatności elektronicznych i mobilnych - sektor PayTech. Bankowość elektroniczna, mobilna oraz Open Banking. Dyrektywa PSD2 i rozwój otwartej bankowości. Kryptowaluty i technologia blockchain. Nowoczesne formy pozyskiwania kapitału: crowdfunding i ICO. Zarządzanie finansami osobistymi z wykorzystaniem technologii cyfrowych. Big Data i analityka danych finansowych. Robotyzacja i sztuczna inteligencja w finansach. Automatyzacja procesów finansowych i cyfrowe informacje finansowe.

ESG And Corporate Sustainability Reporting (j. ang)

Introduction to ESG and Sustainable Development. EU Regulations on ESG (CSRD, ESRS, EU Taxonomy). ESG Reporting Standards (GRI, SASB, TCFD). Double Materiality Analysis. ESG in Corporate Strategy. Climate and Environmental Reporting. Governance and Corporate Governance. ESG in Finance and Banking. ESG Report Analysis - Case Studies. Greenwashing and Reporting Ethics. ESG in Supply Chains. Audit and Assurance of ESG Reports.

Kompetencje psychospołeczne w pracy zespołowej

Zespół – jako wartość. Współpraca, podział ról i zadań w pracy zespołowej. Prawidłowa komunikacja a skuteczność pracy w zespole. Zastosowanie metody IMOPEKSIS. Kształtowanie poczucia własnej wartości. Budowanie samooceny. Prawidłowe postrzeganie siebie i innych. Umiejętność zarządzania stresem w pracy zespołowej. Umiejętność bycia asertywnym. Budowanie empatii. Rozpoznawanie i zarządzanie emocjami w relacjach interpersonalnych.

Biznesplan przedsiębiorstwa

Pojęcie, funkcje i cele biznesplanu. Struktura biznesplanu. Model biznesowy i opis przedsięwzięcia. Analiza rynku i otoczenia konkurencyjnego. Strategia marketingowa i plan działań sprzedażowych. Plan operacyjny i organizacyjny przedsiębiorstwa. Plan finansowy przedsiębiorstwa. Źródła finansowania i kryteria akceptacji inwestycji. Analiza ryzyka i scenariusze rozwoju. Prezentacja i ocena biznesplanu.

Marketing terytorialny

Istota, źródła i ewolucja marketingu terytorialnego. Terytorium jako specyficzny produkt. Konkurencja a konkurencyjność jednostek terytorialnych. Rola i pozycja strategii marketingowej w strukturze strategii jednostki terytorialnej. Możliwości segmentacji w jednostkach terytorialnych. Wizerunek, marka i pozycjonowanie jednostki terytorialnej. Instrumenty ceny i dystrybucji w jednostce terytorialnej. Promocja w marketingu terytorialnym. Struktura narzędzi marketingu terytorialnego. Skuteczność i efektywność zastosowania marketingu w jednostce terytorialnej.

Business Communication in Global Context (j. ang)

Introduction to Business Communication in a Global Environment. Cultural Conditions of Communication. Cross-Cultural Communication in International Organizations. Communication Barriers, Stereotypes, Cultural Adaptation. Communication Competencies of a Global Manager. Verbal

and Nonverbal Communication in Different Cultures. English as the Lingua Franca of Business. International Negotiations and Negotiated Communication. Communication in the Digital Environment and Global Platforms. Crisis Communication in International Organizations.

Tabela 18. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu przedmiotów wybieralnych – semestr 6

SYMBOLE EKU	MODUŁ PRZEDMIOTÓW WYBIERALNYCH – EFEKTY UCZENIA SIĘ – semestr 6	Alternatywne źródła żywności	Badanie opinii na rynku usług turystycznych	Public relations	Zarządzanie różnorodnością	Interpretacja dziedzictwa kulturowego w turystyce	Kultura inkluzywna	Influencer marketing w turystyce	Turystyka wiejska
WIEDZA									
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+		+		+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym			+				+	
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+		+		
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+		+	+	+		
TiR1_W06	ma zaawansowaną wiedzę o dostępnych metodach i narzędziach badawczych wykorzystywanych w sektorze turystycznym i rekreacyjnym		+						
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym				+		+		
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym					+			+
TiR1_W11	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym								+
TiR1_W13	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym							+	
UMIĘJĘTNOŚCI									
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym		+	+	+	+	+	+	
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego		+						
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+					+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej		+						
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz				+		+		

	proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej								
TiR1_U07	potrafi zaplanować i przygotować prace pisemne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego		+						
TiR1_U08	potrafi zaplanować i przygotować wystąpienia ustne (w języku polskim i obcym), dotyczące określonych problemów współczesnego rynku turystycznego i rekreacyjnego					+			
TiR1_U11	potrafi komunikować się osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+	+		+	+	
TiR1_U12	potrafi identyfikować i opisywać regiony z uwzględnieniem oceny ich atrakcyjności turystycznej			+		+			+
TiR1_U14	potrafi identyfikować zmieniające się trendy i potrzeby rynku turystycznego, formułować wnioski i wykorzystywać je w podejmowanych działaniach	+		+				+	+
TiR1_U15	potrafi wykorzystywać oprogramowanie komputerowe do analiz i wnioskowania na temat zjawisk i procesów występujących na rynku turystyki i rekreacji		+						
KOMPETENCJE SPOŁECZNE									
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+		+			+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje		+		+		+		
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań			+				+	
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+		+		+		
TiR1_K05	uczestniczy w przygotowywaniu różnych projektów specyficznych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego z uwzględnieniem aspektów prawnych, ekonomicznych, medycznych oraz przyrodniczych		+	+		+		+	+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+		+	+	+		
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy		+					+	+

Moduł przedmiotów wybieralnych – semestr 6

Alternatywne źródła żywności

Źródła żywności, definicje, podział. Niekonwencjonalne źródła białka (algi morskie, kryl, owady, grzyby, drożdże). Uprawy hydroponiczne, rodzaje, zalety i wady. Uprawy z wykorzystaniem światła sztucznego. Farmy morskie. Żywność modyfikowana genetycznie.

Badania opinii na rynku usług turystycznych

Etyczne aspekty badania satysfakcji klientów. Rozwój teorii i praktyki badania opinii. Społeczna i handlowa wartość badań. Zakres i zasady gromadzenia informacji. Systemy informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem usługowym. Procedura i metodyka badania opinii. Źródła i metody gromadzenia informacji w badaniach. Metody i techniki badawcze Instrumenty i narzędzia pomiarowe Pojęcie próby badawczej. Pomiar i skalowanie w badaniach. Metody redukcji, selekcji, weryfikacji i analizy danych Metody prezentacji i oceny badania. Praktyczne wykorzystanie badań.

Public relations

Public relations - podstawowe pojęcia Instrumenty public relations. Etapy projektowania strategii promocyjnej. Kształtowanie wizerunku jednostki turystycznej w otoczeniu. Zarządzaniu sytuacją kryzysową. Eventy marketingowe. Sponsoring. Lobbying Targi i seminaria PR. Współpraca z

dziennikarzami Marketing a PR e-PR. Etapy projektowania strategii promocyjnej na przykładach. Kształtowanie wizerunku państwa, miasta, regionu na przykładach. Dni Koszalina jako przykład eventu marketingowego. Przykłady sponsoringu sportowego.

Zarządzanie różnorodnością

Różnorodność jako zasób strategiczny organizacji. Inkluzja i poczucie przynależności w zespole. Inteligencja emocjonalna w kontekście różnorodności. Inteligencja międzykulturowa i empatia komunikacyjna. Przywództwo inkluzywne i jego rola. Modele zarządzania różnorodnością (adaptacyjny, konsolidacyjny). Strategia Diversity, Equity & Inclusion (DEI). Kultura organizacyjna sprzyjająca różnorodności. Równość szans i sprawiedliwość społeczna. Przeciwdziałanie uprzedzeniom i dyskryminacji.

Interpretacja dziedzictwa kulturowego w turystyce

Heritage interpretation – zagadnienia interpretacji dziedzictwa kulturowego. Analiza obiektów sztuki, miejsc pamięci i przestrzeni kulturowej jako nośników znaczeń historycznych oraz tożsamości regionalnej. *Storytelling* jako metoda interpretacji dziedzictwa. Dobór i opracowanie treści przewodnickich. Techniki angażowania odbiorcy. Dziedzictwo Pomorza Środkowego w interpretacji turystycznej. Rola sztuki w kształtowaniu atrakcyjności turystycznej regionu.

Kultura inkluzywna

Istota inkluzji w zarządzaniu i wartość kultury włączającej. Mechanizmy psychologiczne w zarządzaniu organizacją. Przywództwo inkluzywne. Zarządzanie różnorodnością w zespołach rozproszonych. Tworzenie środowiska organizacji gwarantującego pracownikom bezpieczeństwo psychologiczne. Projektowanie inkluzywnych procesów HR. Komunikacja inkluzywna i język wrażliwy w zarządzaniu organizacją. Zarządzanie neuroróżnorodnością i dostępnością w organizacji. Mierzenie poziomu inkluzywności w organizacji. Zarządzanie konfliktem na tle różnic kulturowych i światopoglądowych. Techniki mediacji i facylitacji w organizacji.

Influencer marketing w turystyce

Ewolucja influencer marketingu w paradygmacie creator economy w sektorze turystycznym. Specyfika branży turystycznej i usług hospitality w kontekście działań influencerów podróżniczych. Typologia i dobór influencerów do promocji destynacji oraz obiektów noclegowych. Strategia i cele kampanii marketingowych angażujących twórców treści. Ekosystem platform i formatów reklamowych w sieci – analiza pod kątem promocji regionów i atrakcji turystycznych. Aspekty prawne i etyczne w influencer marketingu podróżniczym. Influencer relations – briefing, organizacja wyjazdów typu press trip i zarządzanie relacjami z twórcami. Zarządzanie kryzysowe i ryzyko reputacyjne marki miejsca w influencer marketingu. Social commerce i sprzedaż ofert turystycznych w bezpośredniej działalności twórców. Przyszłość branży travel influencer marketing w kontekście rozwoju AI i nowych technologii.

Turystyka wiejska

Wprowadzenie do turystyki wiejskiej. Obszary wiejskie jako przestrzeń turystyczna. Formy turystyki wiejskiej. Ekonomiczne znaczenie turystyki wiejskiej. Produkt turystyki wiejskiej. Marketing turystyki wiejskiej. Zrównoważony rozwój w turystyce wiejskiej. Uwarunkowania prawne. Infrastruktura turystyki wiejskiej. Trendy i innowacje. Turystyka wiejska w Europie.

Tabela 19. Matryca efektów uczenia się w odniesieniu do modułu praktyki zawodowej

SYMBOLE EKU	MODUŁ PRAKTYKI ZAWODOWEJ – EFEKTY UCZENIA SIĘ	Praktyka I	Praktyka II	Praktyka III
WIEDZA				
TiR1_W01	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości	+	+	+
TiR1_W02	ma wiedzę o podmiotach i organizacjach oraz ich strukturach działających na współczesnym rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W03	ma wiedzę o relacjach i zależnościach pomiędzy podmiotami i organizacjami działającymi w sferze turystyki i rekreacji	+	+	+
TiR1_W04	ma wiedzę na temat relacji społecznych oraz prawidłowości występujących na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W05	ma wiedzę o człowieku jako głównym podmiocie kształtującym współczesny rynek turystyczny i rekreacyjny	+	+	+
TiR1_W07	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach opisujących funkcjonowanie struktur i instytucji działających na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W08	zna główne procesy i ich konsekwencje zachodzące na rynku turystycznym i rekreacyjnym			+
TiR1_W011	ma wiedzę na temat działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w sektorze turystycznym i rekreacyjnym			+
TiR1_W16	zna prawne, organizacyjne oraz etyczne zasady działalności na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_W17	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	+	+	+
TiR1_W18	ma zaawansowaną wiedzę z zakresu turystyki i rekreacji w dyscyplinach nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej	+	+	+
UMIĘJĘTNOŚCI				
TiR1_U01	potrafi opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U02	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej i narzędzi badawczych do analizy procesów i zjawisk zachodzących właściwych dla sektora turystycznego i rekreacyjnego		+	+
TiR1_U03	potrafi dokonywać analiz przyczyn, przebiegu oraz skutków głównych zjawisk zachodzących w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U05	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy, w szczególności wiedzy zdobytej podczas praktyki zawodowej	+	+	+
TiR1_U06	potrafi prawidłowo analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym oraz proponować i wdrażać alternatywne rozwiązania w działalności turystycznej i rekreacyjnej	+		+
TiR1_U10	potrafi wykorzystywać zdobyte umiejętności (techniczne, manualne, ruchowe) w obsłudze specjalistycznego sprzętu i aparatury		+	+
TiR1_U11	potrafi komunikować się z osobami i podmiotami działającymi w sektorze turystycznym i rekreacyjnym	+	+	+
TiR1_U16	potrafi posługiwać się specjalistycznym oprogramowaniem wykorzystywanym w obsłudze ruchu turystycznego		+	+
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
TiR1_K01	ma świadomość ograniczeń własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia	+	+	+
TiR1_K02	współdziała i pracuje w grupie przyjmując w niej różne funkcje	+	+	+
TiR1_K03	określa priorytety i zarządza nimi podczas realizacji konkretnych zadań			+
TiR1_K04	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	+	+	+
TiR1_K06	uzupełnia i doskonali zdobytą wiedzę oraz nabyte umiejętności w wykonywanym zawodzie	+	+	+
TiR1_K07	potrafi myśleć i realizować zadania w sposób przedsiębiorczy			+

Moduł praktyk

Szczegółowo efekty przypisane praktykom zawodowym zawarto w programie kształcenia. Zadaniem indywidualnym studenta podczas praktyki zawodowej jest:

- I rok studiów: poprzez wnikliwą obserwację i analizę procesów, procedur, udostępnionej dokumentacji, dyskusję z pracownikami oraz osobisty udział w wybranych działaniach przedsiębiorstwa, w toku praktyki zidentyfikowanie i zrozumie przez Studenta:
  - celów i zadań przedsiębiorstwa z branży turystyki i rekreacji, w którym realizowana jest praktyka,
  - charakterystyki otoczenia przedsiębiorstwa i relacji z innymi podmiotami rynku,
  - uwarunkowań zewnętrznych prowadzonej przez podmiot działalności,
  - znaczenia walorów naturalnych i antropogenicznych dla funkcjonowania podmiotu i charakteru oferowanych usług,
  - istniejącej na rynku konkurencji,
  - oferty podmiotu i metod jej kształtowania,
  - adresatów oferty i ich specyfiki,
  - struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa,
  - systemu zarządzania przedsiębiorstwem,
  - zakresu obowiązków personelu różnego szczebla,
  - metod pozyskiwania i utrzymania klientów,
  - wizerunku podmiotu, stosowanych metod promocji i kreowania tożsamości marki podmiotu,
  - metod pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności (np. fundusze unijne).
- II rok studiów: pogłębić wiedzę i umiejętności w zakresie realizowanej specjalności, a w szczególności znać i zrozumieć:
  - specyfikę przedsiębiorstwa, w jakim odbywa się praktyka i jego charakterystykę,
  - specyfikę klienta – odbiorcy usług,
  - cele i zadania obiektu (strategiczne i operacyjne),
  - charakterystykę bazy, urządzeń i sprzętu, jakim dysponuje przedsiębiorstwo,
  - posiadaną ofertę usługową, metody jej budowy i stosowaną politykę cenową,
  - metody ustalania jakości i standardu świadczonych usług,
  - organizację pracy i zakres czynności pracowników,
  - stosowany system motywacyjny,
  - stosowane systemy rezerwacji usług,
  - metody pomiaru i kontroli jakości usług,
  - istotę i sposoby realizacji zadań w obszarach: marketing, badania satysfakcji klientów,
  - zarządzanie kadrami, zarządzanie jakością usług.
- III rok: zidentyfikować, znać i rozumieć specyfikę funkcjonowania podmiotu, w którym odbywa praktykę oraz zgłębić te aspekty jego funkcjonowania na rynku oraz wewnętrznej organizacji, które są przedmiotem analizy i rozważań podjętych w pracy dyplomowej.

8. WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK

Integralnym elementem programu kształcenia są również obligatoryjne praktyki zawodowe dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Praktyka zawodowa wpisana jest w program studiów i realizuje efekty uczenia się założone dla kierunku. Praktyki zawodowe obejmują 960 godzin (40 ECTS), w tym: 320 godzin praktyka w trakcie drugiego semestru (13 ECTS) – tzw. praktyka ogólna, realizująca efekty dla kierunku, 320 godzin w trakcie czwartego semestru (13 ECTS) – tzw. praktyka specjalistyczna – realizująca efekty dla wybranej specjalności oraz 320 godz. w trakcie szóstego

semestru (14 ECTS) tzw. praktyka dyplomowa – realizująca efekty przypisane pracy dyplomowej i związana z realizacją pracy dyplomowej.

Zgodnie z Regulaminem praktyk obowiązującym na Wydziale Nauk Ekonomicznych celem praktyki zawodowej jest nabywanie przez Studenta wiedzy, kształtowanie umiejętności i kompetencji niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Celem praktyk jest także pogłębianie wiedzy o poszczególnych branżach gospodarki, poznanie zasad organizacji i mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji, administracji rządowej i samorządowej, organów Wspólnot Europejskich. Regulamin szczegółowo precyzuje także kwestię zaliczenia praktyk, ich organizację i dokumentację.

Praktyka realizowana jest zgodnie z programem studiów na kierunku Turystyka i rekreacja, tj. w trakcie drugiego, czwartego i szóstego semestru studiów. W sytuacjach wyjątkowych, na podstawie pisemnego wniosku studenta, Dziekan lub upoważniony jego zastępca może wyrazić zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki. Praktyka realizowana jest wówczas według ustalonego z zarządzającym podmiotem gospodarczym (organizacją) i kierownikiem praktyk, indywidualnego (rozłożonego w czasie) planu praktyki. Praktyka jest realizowana w trybie indywidualnym. Student kierowany jest do zakładu pracy, z którym uczelnia ma podpisaną *umowę* (procedura zawierania umów jest zastrzeżona dla pełnomocnika rektora uczelni ds. praktyk) lub jednorazowe *porozumienia*, które podpisuje kierownik praktyk na podstawie udzielonego przez pełnomocnika rektora upoważnienia substytucyjnego. W drugim przypadku Student może wskazać przedsiębiorstwo (organizację) w której zamierza realizować praktykę, a kierownik praktyki tą propozycję akceptuje lub odrzuca. Istnieje możliwość uznania praktyki za zrealizowaną, gdy Student wykonuje pracę zawodową lub zarobkową, w tym za granicą, pod warunkiem zgodności wykonywanej pracy z celami i programem praktyki. W przypadku realizacji praktyki za granicą, dokumenty potwierdzające jej odbycie przedkładane są kierownikowi praktyk na danym kierunku studiów i muszą być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

9. ZASADY PROCESU DYPLMOWANIA

Procedura dyplomowania studentów kierunku Turystyka i Rekreacja określona jest w Regulaminie studiów. Monitorowanie i weryfikacja osiągnięcia założonych efektów uczenia się dla pracy dyplomowej odbywa się podczas seminariów, po napisaniu pracy dyplomowej oraz podczas egzaminu dyplomowego i dokonywane jest przez promotora oraz recenzenta. Promotor podczas seminariów dokonuje cząstkowej weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Natomiast recenzent weryfikuje osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla pracy dyplomowej w recenzji pracy dyplomowej. Ponadto, prace dyplomowe weryfikowane są pod kątem naruszenia praw autorskich w Jednolitym Systemie Plagiatowym. Integralnym elementem seminarium dyplomowego jest egzamin dyplomowy, który ostatecznie weryfikuje osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się przez studentów kierunku Turystyka i Rekreacja stopień I, profil praktyczny, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

10. MONITOROWANIE KARIERY ZAWODOWEJ ABSOLWENTÓW

Badanie w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów przeprowadza Biuro Karier i Promocji Edukacji Politechniki Koszalińskiej na podstawie Zarządzenia Nr 42/2020 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Politechniki Koszalińskiej. Politechnika Koszalińska w celu dostosowania programów studiów do potrzeb rynku pracy korzysta z wyników monitoringu karier studentów i absolwentów studiów, osób ubiegających się o stopień doktora i osób, które uzyskały ten stopień, prowadzonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z art. 352 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o

szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.). Za analizę wyników badania wraz z rekomendacjami dla programów kształcenia odpowiada Dziekan Wydziału. Wyniki badania są analizowane przez Radę Programową kierunku i uwzględniane w opracowywaniu programu kształcenia.

11. ZGODNOŚĆ ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

W opracowaniu koncepcji kształcenia Studentów na kierunku *Turystyka i rekreacja* uwzględniono następujące elementy:

- opinie środowisk gospodarczych dotyczącą oczekiwanego profilu wykształcenia absolwentów, ze szczególnym uwzględnieniem opinii przedstawicieli Konwentu WNE,
- opinie pracodawców wyrażoną w odniesieniu do zapotrzebowania na kompetencje absolwentów Politechniki Koszalińskiej,
- opinie studentów i absolwentów WNE,
- doświadczenia z realizacji praktyk studenckich na WNE,
- strategię rozwoju regionalnego Pomorza Zachodniego (*Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego przyjęta uchwałą Sejmiku województwa zachodniopomorskiego w 2010 r.*),
- strategię rozwoju kraju (*Strategia rozwoju kraju 2020, Uchwała nr 157 Rady Ministrów z 2012*),
- strategię rozwoju nauki w Polsce (*Program rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki na lata 2015-2030, opracowanie Ministerstwa nauki i szkolnictwa wyższego, 2015*).

Turystyka i Rekreacja I stopień MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: MENEDŻER HOTELARSTWA		STUDIA STACJONARNE																		
Ip.	Przedmioty:	Punkty ECTS	Część godo.	II rok					III rok											
				IV sem.					V sem.					VI sem.						
				Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium		
1	Rynki i trendy w hotelarstwie	2	20			20														
2	Zarządzanie hotelami	2	25			20			5											
3	Prawne podstawy funkcjonowania hotelu	2	20			20														
4	Zarządzanie personelem w hotelarstwie	2	30																	
5	Marketing w hotelarstwie	2	30																	
6	Zarządzanie finansami obiektów hotelarskich	2	30																	
7	Zarządzanie hotelami w warunkach kryzysu	2	20																20	
8	Decyzje menedżerskie w hotelarstwie	2	20																20	
RAZEM		16	195			60			5					55		5	30		40	
Turystyka i Rekreacja I stopień MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: MENEDŻER TURYSTYKI		STUDIA STACJONARNE																		
Ip.	Przedmioty:	Punkty ECTS	Część godo.	II rok					III rok											
				IV sem.					V sem.					VI sem.						
				Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium		
1	Modele organizacji turystyki w Polsce i na świecie	2	20			20														
2	Marka i branding w turystyce	2	25			20			5											
3	Komunikacja interpersonalna w usługach	2	20			20														
4	Poszukiwanie środków zewnętrznych w turystyce	2	30																	
5	Komercjalizacja produktu turystycznego	2	30																	
6	Strategie i programy rozwoju turystyki	2	30																	
7	Zarządzanie w turystyce w warunkach kryzysu	2	20																20	
8	Decyzje menedżerskie w turystyce	2	20																20	
RAZEM		16	195			60			5					55		5	30		40	
Turystyka i Rekreacja I stopień MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: MENEDŻER TURYSTYKI ZDROWOTNEJ		STUDIA STACJONARNE																		
Ip.	Przedmioty:	Punkty ECTS	Część godo.	II rok					III rok											
				IV sem.					V sem.					VI sem.						
				Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium		
1	Rynek turystyki zdrowotnej	2	20			20														
2	Elementy prawa i organizacji turystyki zdrowotnej	2	20			20														
3	Przyrodnicze podstawy turystyki zdrowotnej	2	25			20			5											
4	Marketing i komunikacja w turystyce zdrowotnej	2	30																	
5	Zarządzanie obiektami turystyki zdrowotnej	2	30																	
6	Edukacja zdrowotna w turystyce	2	30																	
7	Zywność i dietetyka	2	20																20	
8	Aktywność psychofizyczna człowieka	2	20																20	
RAZEM		16	195			60			5					55		5	30		40	
Turystyka i Rekreacja I stopień MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: PRZEWODNICTWO I PILOTAŻ		STUDIA STACJONARNE																		
Ip.	Przedmioty:	Punkty ECTS	Część godo.	II rok					III rok											
				IV sem.					V sem.					VI sem.						
				Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium		
1	Historia turystyki	2	20			20														
2	Metodyka pracy pilota i przewodnika turystycznego	2	25			20			5											
3	BHP i pierwsza pomoc przedmedyczna	2	20			20														
4	Komunikacja interpersonalna w pilotażu i przewodnictwie	2	30																	
5	Metodyka pracy rezydenta turystycznego	2	30																	
6	Podstawy etnologii i antropologii kulturowej	2	30																	
7	Społeczne aspekty turystyki	2	20																20	
8	Walory turystyczne Pomorza	2	20																20	
RAZEM		16	195			60			5					55		5	0		40	
Turystyka i Rekreacja I stopień MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: MENEDŻER GASTRONOMII		STUDIA STACJONARNE																		
Ip.	Przedmioty:	Punkty ECTS	Część godo.	II rok					III rok											
				IV sem.					V sem.					VI sem.						
				Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium	Wykłady	Konwersatorium	Zajęcia laboratoryjne	Ćwiczenia	Prace na konwersatorium		
1	Rynki i trendy w gastronomii	2	20			20														
2	Aspekty prawa w gastronomii	2	20			20														
3	Promocja zdrowia z dietoprofilaktyką	2	25			20			5											
4	Jakość i bezpieczeństwo produktu gastronomicznego	2	30																	
5	Towaroznawstwo produktów spożywczych	2	30																	
6	Marketing w gastronomii	2	30																	
7	Organizacja obiektów gastronomicznych	2	20																20	
8	Zarządzanie personelem w gastronomii	2	20																20	
RAZEM		16	195			60			5					55		5	30		40	

Turystyka i Rekreacja I STOPIEN PRZEDMIOTY DO WYBORU				
Lp	Przedmioty:	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	Ogółem godz.
Kursy do wyboru w sem. 5				
1	Instytucje otoczenia biznesu	Zo	3	30
2	Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu	Zo	3	30
3	Business Economics (j. ang)	Zo	3	30
4	Wprowadzenie do metodologii badań naukowych	Zo	3	30
5	Organizacja i logistyka imprez masowych	Zo	3	30
6	Instytucje Unii Europejskiej	Zo	3	30
7	Elektroniczne rozliczenia i raportowanie podatkowe	Zo	3	30
8	Etyka w rachunkowości	Zo	3	30
9	FinTech i cyfrowe innowacje finansowe	Zo	3	30
10	ESG and Corporate Sustainability Reporting (j. ang)	Zo	3	30
11	Kompetencje psychospołeczne w pracy zespołowej	Zo	3	30
12	Biznesplan przedsiębiorstwa	Zo	3	30
13	Marketing terytorialny	Zo	3	30
14	Business Communication in Global Context (j. ang)	Zo	3	30
Kursy do wyboru w sem. 6				
1	Alternatywne źródła żywności	Zo	2	20
2	Badanie opinii na rynku usług turystycznych	Zo	2	20
3	Public relations	Zo	2	20
4	Zarządzanie różnorodnością	Zo	2	20
5	Interpretacja dziedzictwa kulturowego w turystyce	Zo	2	20
6	Kultura inkluzywna	Zo	2	20
7	Influencer marketing w turystyce	Zo	2	20
8	Turystyka wiejska	Zo	2	20